

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

О. М. СЕМЕРНЯ

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ: ПРАКТИКУМ

Навчальний посібник

для бакалаврів напряму підготовки 101 Екологія

Електронне видання на CD-ROM

**Кам'янець-Подільський
2019**

УДК 504:004.087(075.8)

ББК 20.1я73

С30

Рекомендувала вчена рада Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (протокол № 1 від 24 січня 2019 р.)

Рецензенти:

О. М. Бахмат — доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології, карантину і захисту рослин Подільського державного аграрно-технічного університету;

В. В. Мендерецький — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри географії та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка;

Н. В. Казанішена — кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Семерня О. М.

С30 Оцінка впливу на довкілля: практикум: навчальний посібник для бакалаврів напряму підготовки 101 Екологія [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2019. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см.

Навчальний посібник являє собою практикум з оцінки впливу на довкілля. Основний фокус зосереджений на структурі й змісті процесу оцінки впливу на довкіллі в Україні. Основна ідея практикуму — показати значимість громадськості в процесі нової процедури проєктованої планової діяльності для потенційно небезпечних об'єктів першої та другої категорії, які визначені в сфері застосування (стаття 2) Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» від 18.12.17 року, документ 2059-VIII.

Цікавий навчальний посібник доступністю електронного формату для вільного вибору тих, хто навчається.

УДК 504:004.087(075.8)

ББК 20.1я73

© Семерня О. М., 2019

ЗМІСТ

ВСТУП

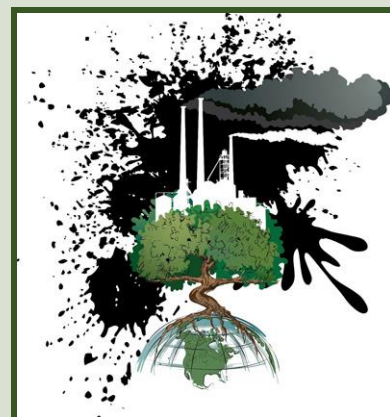
Заплановані результати навчання
Інформаційний обсяг навчальної
дисципліни
Тематика практичних занять
Варіантність практичної роботи

Практична робота № 1. СТРУКТУРА ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Практична робота № 2. ВИЗНАЧЕННЯ ТИПІВ ЕКОЛОГІЧНИХ ВПЛИВІВ

Практична робота № 3. ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Практична робота № 4. РОЗГЛЯД ТА ОЦІНКА АЛЬТЕРНАТИВ

Практична робота № 5. ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ ВПЛИВІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Практична робота № 6. ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА І ПРОВЕДЕННЯ ЇХ ОЦІНКИ ТА ВИЗНАННЯ ТАКИМИ, ЩО ВТРАТИЛИ ЧИННІСТЬ, ДЕЯКИХ ПОСТАНОВ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Практична робота № 7. ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА

Практична робота № 8. ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА ДОКУМЕНТАЦІЇ З ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ

Практична робота № 9. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗРОБКИ ОВД

Практична робота № 10. ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ І ВИСНОВКУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Практична робота № 11. ВИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ САНІТАРНИХ ПРАВИЛ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Практична робота № 12. ВИЗНАЧЕННЯ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА НЕ ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ, ТА ВИЗНАЧЕННЯ РОЗШИРЕНЬ І ЗМІН ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Практична робота № 13. ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ПЕРЕДАЧІ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ НАДАННЯ ВИСНОВКУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ ЄДИНОГО РЕЄСТРУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Практична робота № 14. ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ У ПРОЦЕСІ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

**Практична робота № 15. РОЗРАХУНОК
РОЗМІРУ ПЛАТИ ЗА ПРОВЕДЕННЯ
ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ В ПРОЦЕСІ
ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ**

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Навчальне електронне видання на CD-ROM

СЕМЕРНЯ Оксана Миколаївна,

доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри екології
Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ: ПРАКТИКУМ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
для бакалаврів напряму підготовки 101 Екологія

Один електронний оптичний диск (CD-ROM).
Об'єм даних 15,7 Мб. Обл.-вид. арк. 5,5. Підп. 4.04.2019. Тираж 10. Зам. № 851.

Видавець і виготовлювач Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка, вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300
Свідоцтво про внесення до державного реєстру суб'єктів видавничої справи
серії ДК № 3382 від 05.02.2009 р.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» складена відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів напряму 101 Екологія, галузі знань 10 Природничі науки, кваліфікації – бакалавр з екології.

Тип дисципліни: професійної та практичної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» є: природоохоронне законодавство України та фактори впливу, ступінь їх екологічної небезпеки та масштаби впливу господарської діяльності на довкілля.

Міждисциплінарні зв'язки: Вища математика, Фізика, Хімія з основами біогеохімії, Геологія з основами геоморфології, Гідрологія, Метеорологія і кліматологія, Ґрунтознавство, Біологія, Ландшафтна екологія, Екологія людини, Моніторинг довкілля, Моделювання та прогнозування стану довкілля, Техноекологія, Урбоекологія, Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище, Екологічна безпека, Природоохоронне законодавство та екологічне право, Економіка природокористування, Заповідна справа.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів.

- 1. Головні аспекти, нормативна база, державне регулювання та управління в галузі оцінки впливу на довкілля.**
- 2. Порядок проведення та економічний механізм здійснення оцінки впливу на довкілля. Методологія оцінки впливу на довкілля.**
- 3. Методи проведення оцінки впливу на довкілля різних типів об'єктів.**

Метою викладання даної навчальної дисципліни є сформувати екологічну правосвідомість, навички застосування еколого-правових норм та сформувати у студентів системне уявлення про методологічні, нормативно-правові та методичні засади оцінки впливу на довкілля,

особливості її практичної реалізації в Україні та інших країнах, методика оцінки впливів на довкілля.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Оцінка впливу на довкілля” є :

- узагальнення вже набутих знань з окремих галузевих еколого-правових норм щодо охорони природного, техногенного та соціального середовищ;
- забезпечення екологічної безпеки, організації державної системи управління в галузі охорони навколишнього середовища;
- формування нових еколого-правових знань щодо застосування юридичної відповідальності за екологічні правопорушення та режиму доступу до екологічної інформації;
- набуття знань стосовно стратегії, механізмів, алгоритмів здійснення оцінки впливу на довкілля.

ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати:

- природоохоронне законодавство та нормативно-правову базу України та сфери їх застосування;
- методи та методики оцінювання впливів на довкілля;

вміти:

- обґрунтовувати необхідність здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) певної форми;
- аналізувати передумови здійснення оцінки впливу на довкілля;
- складати алгоритм здійснення оцінки впливу на довкілля;
- аналізувати та доповнювати перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку;
- здійснювати порівняльний аналіз компетенції органів державної влади у галузі оцінки впливу на довкілля;
- визначати, які установи організують та здійснюють оцінку впливу на довкілля;
- надавати консультацію щодо організації та здійснення оцінки впливу на довкілля;
- з'ясувати ступінь участі громадськості в оцінці впливу на довкілля;
- розрізняти повноваження державної законодавчої і виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у галузі оцінки впливу на довкілля;
- аналізувати та ілюструвати прикладами права й обов'язки експерта;
- визначати процедуру і шляхи проведення оцінки впливу на довкілля;
- аналізувати особливості фінансування оцінки впливу на довкілля різних форм і типів;
- розраховувати витрати на проведення оцінки впливу на довкілля;
- аналізувати і складати документи оцінки впливу на довкілля (заяву про наміри, висновок оцінки впливу на довкілля);

- характеризувати порядок передачі документації на оцінку впливу на довкілля та вимоги до її складу;
- визначати відповідність об'єктів оцінки впливу на довкілля вимогам екологічного законодавства;
- користуватися нормативною та законодавчою базою для розробки матеріалів ОВД;
- аналізувати інформацію щодо складання окремих підрозділів розділу ОВД;
- складати окремі підрозділи розділу ОВД для певного об'єкта або ситуації;
- складати Заяву про наслідки господарської діяльності, на основі існуючих вимог законодавства та підзаконних актів готувати та подавати на оцінку впливу на довкілля документи.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Головні аспекти, нормативна база, державне регулювання та управління в галузі оцінки впливу на довкілля

Поняття оцінки впливу на довкілля. Мета, завдання та призначення оцінки впливу на довкілля. Види оцінки впливу на довкілля. Особливості нормативно-правового регулювання оцінки впливу на довкілля в Україні. Історія розвитку оцінки впливу на довкілля в Україні. Дефініції поняття оцінки впливу на довкілля. Види оцінки впливу на довкілля в Україні. Особливості нормативно-правового регулювання оцінки впливу на довкілля в Україні. Особливості організації. Порядок участі громадськості в оцінці впливу на довкілля. Шляхи проведення оцінки впливу на довкілля. Права громадських об'єднань, які здійснюють оцінку впливу на довкілля. Статус висновків оцінки впливу на довкілля. Державне регулювання та управління в галузі оцінки впливу на довкілля. Права, обов'язки та гарантії незалежності експерта оцінки впливу на довкілля. Компетенція Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Уряду АРК та місцевих рад в галузі оцінки впливу на довкілля. Статус експерта оцінки впливу на довкілля. Права та обов'язки експерта та замовників оцінки впливу на довкілля. Права, функції, обов'язки та гарантії незалежності експерта оцінки впливу на довкілля.

Змістовий модуль 2. Порядок проведення та економічний механізм здійснення оцінки впливу на довкілля.

Методологія оцінки впливу на довкілля

Порядок проведення оцінки впливу на довкілля. Процедура проведення оцінки впливу на довкілля. Умови і підстави проведення оцінки впливу на довкілля. Строки проведення оцінки впливу на довкілля. Висновки оцінки впливу на довкілля. Зміст, строк дії і оскарження висновків оцінки впливу на довкілля. Фінансування державної і інших екологічних оцінок. Нормативні витрати на проведення оцінки впливу на довкілля. Оцінка стану дотримання міжнародних природоохоронних конвенцій. Право вільного доступу до екологічної інформації. Реалізація права участі в прийнятті рішень з питань, що стосуються довкілля.

Змістовий модуль 3. Методи проведення оцінки впливу на довкілля різних типів об'єктів

Оцінка проектів будівництва. Інвестиційний процес будівництва на Україні та роль ОВД в ньому. Поняття «Оцінка впливів на довкілля (ОВД)». Мета і задачі ОВД. Складові ОВД. Нормативна база складання ОВД. Екологічні небезпечні об'єкти та види діяльності. Екологічні впливи. Типи екологічних впливів. Масштаби екологічних впливів. Методи залучення громадськості до ОВД. Визначення обсягів і змісту матеріалів ОВД. Заява про наміри. Методи оцінки впливів на природне навколишнє середовище: клімат і мікроклімат; атмосферне повітря; водне середовище; ґрунти; тваринний; рослинний світ та заповідні об'єкти. Методи оцінки впливів на навколишнє соціальне середовища. Методи оцінки впливів на навколишнє техногенне середовище. Характеристика та оцінка залишкових впливів. Природоохоронні заходи: ресурсозберігаючі, захисні, відновлювальні, компенсаційні, охоронні. Складання «Матеріалів ОВД» у складі проектної та перед проектної документації. Заява про екологічні наслідки діяльності. Рецензування та оцінка «Матеріалів ОВД» .

Метою практичних робіт є закріплення теоретичних знань, отриманих студентами на лекційних заняттях з курсу оцінка впливу на довкілля та набуття практичних навичок при проведенні оцінки впливу на довкілля запропонованої господарської діяльності в складі перед проектної та проектної документації (див. *табл. 1*).

Таблиця 1.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 2. Порядок проведення та економічний механізм здійснення оцінки впливу на довкілля. Методологія оцінки впливу на довкілля	
1.	Тема 1. Порядок проведення оцінки впливу на довкілля СТРУКТУРА ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ	2
2.	Тема 1. Порядок проведення оцінки впливу на довкілля ВИЗНАЧЕННЯ ТИПІВ ЕКОЛОГІЧНИХ ВПЛИВІВ	2
3.	Тема 1. Порядок проведення оцінки впливу на довкілля ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ	2
4.	Тема 2. Методологія оцінки впливу на довкілля РОЗГЛЯД ТА ОЦІНКА АЛЬТЕРНАТИВ	2
5.	Тема 2. Методологія оцінки впливу на довкілля ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ ВПЛИВІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	2
	ВСЬОГО ЗМ 2	10
	Змістовий модуль 3. Методи проведення оцінки впливу на довкілля різних типів об'єктів	
6.	Тема 1. Оцінка проектів будівництва ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА І ПРОВЕДЕННЯ ЇХ ОЦІНКИ ТА ВИЗНАННЯ ТАКИМИ, ЩО ВТРАТИЛИ ЧИННІСТЬ, ДЕЯКИХ ПОСТАНОВ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ	2
7.	Тема 1. Оцінка проектів будівництва ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА	2
8.	Тема 1. Оцінка проектів будівництва ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА ДОКУМЕНТАЦІЇ З ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ	2

9.	Тема 2. Загальні положення розробки ОВД ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗРОБКИ ОВД	2
10.	Тема 2. Загальні положення розробки ОВД ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ І ВИСНОВКУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОКІЛЛЯ	2
11.	Тема 2. Загальні положення розробки ОВД ВИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ САНІТАРНИХ ПРАВИЛ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ	2
12.	Тема 2. Загальні положення розробки ОВД ВИЗНАЧЕННЯ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА НЕ ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ, ТА ВИЗНАЧЕННЯ РОЗШИРЕНЬ І ЗМІН ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ	2
13.	Тема 2. Загальні положення розробки ОВД ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ПЕРЕДАЧІ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ НАДАННЯ ВИСНОВКУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ ЄДИНОГО РЕЄСТРУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ	2
14.	Тема 2. Загальні положення розробки ОВД ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ У ПРОЦЕСІ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ	2
15.	Тема 2. Загальні положення розробки ОВД РОЗРАХУНОК РОЗМІРУ ПЛАТИ ЗА ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ	2
	Всього ЗМЗ	20
	Разом	30

У результаті опрацювання практикуму студент повинен: знати основні поняття, етапи проведення оцінки впливу на довкілля; принципи та методи екологічних оцінок проектної та перед проектної документації; вміти організувати процес оцінки впливу на довкілля максимально наближений до реальних умов виробництва; вміти вирішувати завдання по екологічній оцінці впливів; використовувати при виконанні робіт пакет спеціальних комп'ютерних програм; володіти методами комунікації по роботі з громадськістю; складати розділи матеріалів оцінки впливу на довкілля.

Звіт з практичної роботи складають на листках формату В5 (зошит для навчання): титульного аркушу; порядку виконання роботи з основними завданнями і їх вирішенням; основних висновків по роботі; списку використаної літератури.

Після виконання і відповідного оформлення практичної роботи, звіт подають до захисту. Зараховують тільки після захисту.

Практичну роботу виконує індивідуально кожен студент під керівництвом викладача в аудиторний час та самостійно доопрацьовує.

Захисти практичних робіт відбуваються поступово впродовж семестру, в аудиторний час на наступному занятті після її проведення.

У випадку невиконання практичної роботи чи незадовільного її захисту, студент переробляє роботу та повторно захищає її.

Студента, який не виконав вчасно практичні роботи або не захистив їх до початку екзаменаційної сесії, не допускають до складання іспиту з цієї дисципліни.

ВАРІАНТНІСТЬ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ

Починаючи з *практичної роботи № 2* студент повинен розробити процедуру оцінки впливу на довкілля та скласти відповідні розділи. Кожна робота з оцінки впливу на довкілля — окремий розділ або етап; матеріали оцінки впливу на довкілля або матеріали запроектованої діяльності згідно свого варіанту (*таблиця 2*).

Таблиця 2.

Варіанти завдань до практичних робіт 2-5

Варіант	Запланована діяльність	Варіант	Запланована діяльність
1	Будівництво міських водоочисних споруд	11	Будівництво міського сміттєзвалища
2	Будівництво тваринного комплексу	12	Будівництво золівдвалу ТЕС
3	Будівництво автомагістралі	13	Будівництво метрополітену
4	Будівництво залізниці	14	Будівництво ТЕС
5	Будівництво трубопроводу (вода, нафта, газ)	15	Будівництво міського водозабору та водо підготовки
6	Будівництво компресорної насосної станції	16	Будівництво лісокомбінату
7	Будівництво підземного сховища газу	17	Будівництво малої ТЕС
8	Розробка нафтового родовища	18	Розробка газового родовища
9	Будівництво шахти поліметалічних руд	19	Будівництво туристично-рекреаційного комплексу
10	Будівництво нафтосепараційного пункту	20	Проект лісозаготівлі

Практична робота № 1 (2 год.)

СТРУКТУРА ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Мета: аналізувати передумови здійснення оцінки впливу на довкілля; навчити студентів процесу оцінки впливу на довкілля; навчити досліджувати та фіксувати інформацію з оцінки впливу на довкілля.

Актуалізація опорних знань:

1. Місце та роль оцінки впливу на довкілля в охороні навколишнього природного середовища, раціональному використанні природних ресурсів, забезпеченні екологічної безпеки життєдіяльності людини.
2. Суть та головна мета оцінки впливу на довкілля.
3. Основні завдання оцінки впливу на довкілля. Загальні вимоги щодо проведення оцінки впливу на довкілля.

План:

1. Вступ.
2. Етапи проведення оцінки впливу на довкілля.
3. Виконання завдання.

Перебіг заняття

І. Обговорення теоретичних питань у вигляді диспуту, бесіди

Вступ. Виконання цієї роботи має на меті навчити студентів процесу оцінки впливу на довкілля. Ці матеріали дозволяють досліджувати, оцінювати та фіксувати інформацію, яка допомагає громадянам та державним органам влади вірно з'ясувати ризик та здобутки від запланованої діяльності, а також розумні альтернативи до неї. Цю інформацію роблять доступною для осіб та організацій, яких стосуватиметься цей проект, зокрема спеціалісти-екологи, проектувальники та громадськість. Розділ оцінки впливу на довкілля повинен містити всі важливі дані про природу діяльності, яка пропонується, розумні альтернативи до неї з урахуванням альтернативи невтручання, її мету та необхід-

ність. Цей розділ у проектній документації стає вагомим важелем для прийняття рішення щодо проекрованої діяльності.

Після обговорення в групі про можливі етапи проведення оцінки впливу на довкілля, необхідно скласти блок-схему структури процесу оцінки впливу на довкілля.

В процесі оцінки впливу на довкілля приймають участь наступні зацікавлені сторони:

- ✓ громадськість — місцеве населення, громадські організації, конфесії, окремі групи населення;
- ✓ інвестор — замовник проекту;
- ✓ проектувальник — виконавець проекту, у тому числі і його екологічної частини;
- ✓ спостерігачі — адміністративні та контролюючі органи державної влади.

Етапи процесу оцінки впливу на довкілля мають бути логічно взаємопов'язані між собою та бути зрозумілими для усіх учасників процесу.

До основних етапів належать:

- авторський нагляд за впровадженням проекту з оцінки впливу на довкілля;
- вибір найкращої альтернативи;
- визначення мети проекту;
- визначення кола питань, які потрібно розглянути під час оцінки впливу на довкілля;
- визначення різних альтернатив, за допомогою яких можна досягнути мети проекту;
- визначення необхідних експертів та зацікавлених сторін;
- визначення сучасної екологічної ситуації та характеристик довкілля;
- впровадження обраної альтернативи;
- зменшення негативних впливів;
- опублікування “Заяви про екологічні наслідки” в засобах масової інформації;
- передача на розгляд і погодження документа з оцінки впливу на довкілля до відповідних установ;
- підготовка проекту документа з оцінки впливу на довкілля;

- підготовка остаточного варіанту документа з оцінки впливу на довкілля об'єкта господарської діяльності;
- підготовка затвердженого документа з оцінки впливу на довкілля та складання “Заяви про екологічні наслідки”;
- поширення остаточного варіанту документа з оцінки впливу на довкілля для ознайомлення з зацікавленими установами;
- порівняння альтернатив;
- процес попередньої оцінки впливу на довкілля;
- прогноз і оцінка впливів на компоненти середовища;
- рішення продовжувати процес оцінки впливу на довкілля;
- розгляд зауважень по проекту документа з оцінки впливу на довкілля;
- розгляд та, при необхідності, врахування зауважень після поширення остаточного варіанту документа з оцінки впливу на довкілля;
- складання “Завдання на розробку матеріалів оцінки впливу на довкілля”;
- складання “Заяви про наміри проекрованої діяльності”.

II. Виконання практичних завдань

1. З вищенаведених етапів оцінки впливу на довкілля певного об'єкта господарювання потрібно скласти блок-схему процесу оцінки впливу на довкілля.
2. На утвореній блок-схемі стрілками позначити послідовність етапів.
3. На кожному етапі оцінки впливу на довкілля вказати учасників процесу серед чотирьох груп зацікавлених сторін проектувальників, інвесторів, громадськості, спостерігачів.

Запитання для самоконтролю:

1. *Що таке оцінка впливу на довкілля?*
2. *Що вивчає оцінка впливу на довкілля?*
3. *Об'єктом оцінки впливу на довкілля є: ...*
4. *Який характер носять висновки державної оцінки впливу на довкілля?*

5. *Експертом оцінки впливу на довкілля може бути спеціаліст, який має:...*
6. *Чого не має права робити замовник оцінки впливу на довкілля?*
7. *Що є порушенням законодавства про оцінку впливу на довкілля?*
8. *Основні положення, закони, законопроекти про екологічне управління.*
9. *Обґрунтувати основний зміст: Закон про оцінку впливу на довкілля.*

Література:

1. База Законодавча України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.

Практична робота № 2 (2 год.)

ВИЗНАЧЕННЯ ТИПІВ ЕКОЛОГІЧНИХ ВПЛИВІВ

Мета: аналізувати передумови здійснення оцінки впливу на довкілля; аналізувати та доповнювати перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку.

Актуалізація опорних знань:

1. Державна оцінка впливу на довкілля в Україні: її роль і завдання.
2. Нормативна база проведення оцінки впливу на довкілля.
3. Система екологічних нормативів.
4. Наукові, економічні, юридичні та організаційно-управлінські аспекти нормування антропогенних речовин.

План:

1. Вступ.
2. Сфера діяльності оцінки впливу на довкілля.
3. Типи екологічних впливів.

Перебіг заняття

І. Обговорення теоретичних питань у вигляді диспуту, бесіди

Вступ. Ефективне здійснення оцінки впливу на довкілля є необхідною частиною будь-якого інвестиційного процесу. Це обґрунтовується наступним, по-перше, що найбільш важливо, природні ресурси, якість навколишнього середовища та здоров'я людей ефективно захищаються в межах обґрунтованої економічної екологічної політики та належного процесу оцінки впливу на довкілля. По-друге, матеріали оцінки впливу на довкілля інтегрують у проектних документах, увесь обсяг інформації, яка стосується запланованої діяльності, природи впливу на навколишнє середовище та типів екологічного впливу, які можуть виникнути в результаті здійснення запланованих альтернативних рішень до цієї діяльності. По-третє, точне визначення стану природних ресурсів на початкових стадіях вирішення питань про здійснення запланованої діяльності сприяє вибору найбільш доцільних альтернатив, запобіган-

ню забруднення та використання найбільш прийнятної технології з метою скорочення негативного впливу на навколишнє середовище. Тому, на початкових стадіях проведення оцінки впливу на довкілля дуже важливе визначення сфери діяльності та сучасного стану навколишнього середовища. Сфера діяльності — це найперший і найголовніший процес виділення питань та вибору альтернатив, які мають бути вивчені при оцінці впливу на довкілля щодо певної діяльності.

II. Виконання практичних завдань

1. Зробити опис діяльності, що запропонована у *варіантах завдань до практичних робіт 2-5 (таблиця 2)*, згідно свого варіанту.
2. Розробити довільну карту-схему, яка характеризує діяльність, що запропонована. На карті-схемі повинні бути зображені такі обмежуючі планову діяльність природні фактори — поверхневі води (річка, озеро, ставок), заповідний чи рекреаційний об'єкт (урочище, ботанічний сад, парк відпочинку, заказник, заповідник, національний природний парк), урбанізований населений пункт із житловою забудовою (місто, село, селище міського типу).
3. Встановити сферу діяльності оцінки впливу на довкілля.
4. Надати порівняльну таблицю усіх “ЗА” та “ПРОТИ” доцільності запропонованої діяльності.
5. Розробити перелік питань, які необхідно розглянути під час оцінки впливу на довкілля експертній комісії з фахівців екологів та проектувальників.
6. Встановити та описати на які компоненти і якого рівня очікуються впливи.
7. На карті-схемі вказати місця або зони очікуваних впливів.
8. Скласти “Завдання на проведення оцінки впливу на довкілля”.
9. Зробити висновок про доцільність запропонованої діяльності.

Запитання для самоконтролю:

1. *Правові питання оцінки впливу на довкілля.*
2. *Принципи оцінки впливу на довкілля.*
3. *Строки проведення оцінки впливу на довкілля.*
4. *Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку».*

5. До якого виду оцінки впливу на довкілля пестицидів і агрохімікатів відносяться наступні критерії: швидкість дії, тривалість захисної дії, фітотоксичність, резистентність, післядія?
6. До якого виду оцінки впливу на довкілля пестицидів і агрохімікатів відносяться наступні критерії: ГДК, ОДК, CL_{50} , $Lim_{хрон}$ для теплокровних тварин, тератогенність, мутагенність та ін.?
7. До якого виду оцінки впливу на довкілля пестицидів і агрохімікатів відносяться наступні критерії: поведінка токсиканту у ґрунтовій, водній, наземній екосистемі, токсична дія на ґрунті, водні наземні біоіндикатори.

Література:

1. Екологія і закон. Екологічне законодавство України: у двох книгах. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 574 с.
2. База Законодавча України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>

Практична робота № 3 (2 год.)

ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Мета: складати алгоритм здійснення громадської та державної оцінки впливу на довкілля; надавати консультацію щодо організації та здійснення громадської оцінки впливу на довкілля; з'ясувати ступінь участі громадськості у державній оцінці впливу на довкілля.

Актуалізація опорних знань:

1. Державне регулювання та управління в галузі оцінки впливу на довкілля.
2. Об'єкти та суб'єкти державної оцінки впливу на довкілля.
3. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.
4. Статус експерта.

План:

1. Вступ.
2. Залучення громадськості до процесу оцінки впливу на довкілля.
3. Алгоритм здійснення громадської та державної оцінки впливу на довкілля.

Перебіг заняття

1. Обговорення теоретичних питань заняття в довільній формі

Вступ. Участь громадськості в процесі оцінки впливу на довкілля є, безумовно, бажаною компонентою досягнення мети відкритого прийняття рішень. Участь громадськості може починатись на початкових стадіях планування певної діяльності та продовжуватись упродовж усього процесу прийняття рішення про її реалізацію. Участь громадськості може бути формалізованою способом організації громадських слухань та широкого інформування громадськості, за рахунок створення громадських консультативних груп та/або груп зв'язків із громадськістю, та за рахунок періодичного розповсюдження достовірної інформації, щодо стану проектування певного об'єкту. Залучення громадсь-

кості до процесу оцінки впливу на довкілля надає громадським організаціям та окремим громадянам можливість висловити свою позицію з приводу питань, які стосуються їх права на життя у сприятливому та чистому довкіллі. Відкритість екологічної інформації для громадськості може прискорити об'єктивний розгляд повного переліку питань, які виникатимуть, щодо певного конкретного проекту, дасть змогу громадським організаціям та окремим громадянам робити обґрунтований вибір, щодо корисності та ризиків, пов'язаних із запропонованою діяльністю.

Найбільш широко участь громадськості виявляється у здійсненні, паралельно до державної, ще й громадської оцінки впливу на довкілля. Доцільно сприяти участі, у процесі оцінки впливу на довкілля, тих окремих осіб або груп, які мають спеціальні знання стосовно захисту довкілля. Місцеві активісти охорони довкілля можуть володіти корисною інформацією, щодо наявності та розповсюдження рідкісних і цінних видів рослин або тварин у конкретній місцевості. Така інформація потрібна на початкових стадіях процесу оцінки впливу на довкілля.

II. Виконання практичних завдань

1. Визначити та описати, хто з громадськості може приймати участь в процесі оцінки впливу на довкілля запропонованої діяльності для Вашого варіанту проекту (див. *варіанти завдань до практичних робіт 2-5, таблиця 2*).
2. Розробити методи залучення громадськості до процесу оцінки впливу на довкілля за Вашим проектом.
3. Скласти план-графік роботи з громадськістю (*таблиця 3*).

Таблиця 3.

План-графік роботи з громадськістю

№	Назва заходу	Термін виконання	Відповідальний за виконання заходу
1.	Тривалість процесу оцінки впливу на довкілля великомасштабних проектів	один рік	Можливі відповідальні особи: громадськість або ініціативна група, інвестор, проектувальник або PR-менеджер, спостерігачі
2.			
3.			

4. Навести перелік матеріалів, які Ви пропонуєте надати громадськості для ознайомлення з проектом.
5. Скласти “Заяву про наміри”.

Запитання для самоконтролю:

1. Що визначає еколого-токсикологічний стан ґрунтової екосистеми?
2. При якому рівні забруднення продукцію сільського господарства можна використовувати лише для технічних цілей:
 - а) перевищення ГДК за вмісту токсикантів у ґрунті у 2-2,5 рази, кларку 5-6 разів;
 - б) перевищення ГДК за вмістом токсикантів у ґрунті у 1-1,5 рази, кларку у 2 рази;
 - в) перевищення ГДК за вмісту токсикантів у ґрунті у 0,2-0,5 рази, кларку 5 разів;
 - г) перевищення ГДК за вмісту токсикантів у ґрунті у 5 раз, кларку у 5-6 раз;
 - д) перевищення ГДК за вмісту токсикантів у ґрунті у 0,5-1 раз, кларку у 2,5 раз.
3. Виберіть тип екологічної ситуації за вмістом у ґрунті пестицидів, який відповідає катастрофічному:
 - а) вміст залишкових кількостей у рослинах відносно ГДК — <1;
 - б) вміст залишкових кількостей у рослинах відносно ГДК — 1,0-1,5;
 - в) вміст залишкових кількостей у рослинах відносно ГДК — 2-10;
 - г) вміст залишкових кількостей у рослинах відносно ГДК — 1,5-2;
 - д) вміст залишкових кількостей у рослинах відносно ГДК — 0,8-2.

Література:

1. Екологія і закон. Екологічне законодавство України: у двох книгах. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 574 с.
2. База Законодавча України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29, ст.315. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>

Практична робота № 4 (2 год.)

РОЗГЛЯД ТА ОЦІНКА АЛЬТЕРНАТИВ

Мета: аналізувати та доповнювати перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку; здійснювати порівняльний аналіз компетенції органів державної влади у галузі оцінки впливу на довкілля; визначати, які установи організують та здійснюють оцінку впливу на довкілля.

Актуалізація опорних знань:

1. Чинний документ: Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
2. Оцінка впливу на довкілля.

План:

1. Вступ.
2. Альтернативи оцінки впливу на довкілля.

Перебіг заняття

І. Обговорення теоретичних питань заняття

Вступ. Процес оцінки впливу на довкілля як інструмент прийняття рішень працює належним чином тільки в тому випадку, коли, під час розгляду проблеми здійснення запланованої діяльності, детально аналізують весь перелік альтернатив, які здатні були б забезпечити досягнення мети та потреб деякої запропонованої діяльності. Таким чином, можна визначити та вибрати таку альтернативу, яка є найменш шкідливою для довкілля та задовольняє в той же час мету певної діяльності. У випадку відсутності таких конкурентоспроможних альтернатив, корисність процесу оцінки впливу на довкілля суттєво скорочується, а в результаті отримують не більше, ніж характеристику екологічного впливу, викликану реалізацією деякого проекту на певному майданчику.

Визначення та аналіз конкурентоспроможних альтернатив треба проводити якнайшвидше після того, як встановлено цілі проекту. До аналізу треба включати повний розгляд як структурних, так і неструкту-

рних альтернатив, які, можливо, задовольняють вимогам визначених цілей проекту.

Під час визначення альтернатив, таку альтернативу як «Відмова від діяльності» треба вважати також життєздатним варіантом та серйозно опрацювати на подальших стадіях процесу оцінки впливу на довкілля. «Альтернатива відмови від діяльності» є об'єктивною базовою лінією, відносно якої можна оцінювати усі інші альтернативи. Коли екологічні наслідки для інших дієвих альтернатив порівнюють з їх очікуваною корисністю, часом буває так, що альтернатива «Відмови від діяльності» виявляється переважною і вибір роблять на її користь.

Альтернативи часто можуть обґрунтовувати раціональний вибір розміщення підприємства на тому чи іншому майданчику, оптимальний шлях скорочення впливу на довкілля, але, у дійсності, вони звичайно містять тільки єдиний дійсно прийнятний спосіб досягнення мети та потреб запроєктованої діяльності. В ідеальному випадку реалістичні альтернативи повинні характеризуватись різними географічними місцями для реалізації деякої діяльності з відповідно різними технічними та запланованими рішеннями для досягнення рівноцінних цілей проекту.

Наприклад, якщо метою запланованої діяльності є постачання питної води для деякого окремого регіону, то аналіз альтернатив не повинен обмежуватись тільки розглядом розміру поверхневих водосховищ. Замість цього, в аналізі альтернатив, треба розглядати також використання заходів економії води, використання артезіанських свердловин, системи регіональних водогонів, обезсолювання морської або шахтної води. Такий перелік концептуальних альтернатив надає органам влади, що приймають рішення, збалансований діапазон різних варіантів, що надають набагато більший вибір, ніж альтернативи розміщення об'єкту водопостачання деякого окремого типу.

Під час процесу оцінки впливу на довкілля, проектувальник, який готує цей розділ, може визначити єдину або більше оптимальних альтернатив. Переважну альтернативу визначають, ґрунтуючись на її екологічних, технічних, економічних перевагах по відношенню до інших альтернатив проекту, включаючи також і альтернативу «Відмови від діяльності». Коли переважну альтернативу визначено, їй приділяється головна увага у зауваженнях з боку інших зацікавлених сторін та громадськості. Впродовж усього процесу підготовки документації з оцінки впливу на довкілля треба проводити системне порівняння альтерна-

тив, всі конкурентоспроможні альтернативи треба порівнювати на однаковому рівні деталізації, приділяючи їм однакову увагу, навіть в тому випадку, коли переважну альтернативу заздалегідь визначено. Вибраною (оптимальною) альтернативою є така альтернатива, яку з урахуванням всіх аспектів справи обрано для практичного впровадження.

II. Виконання практичних завдань

1. Розробити обґрунтування усіх можливих альтернатив, щодо запропонованої діяльності, згідно Вашого варіанту (див. *варіанти завдань до практичних робіт 2-5, таблиця 2*).
2. Зробити короткий опис альтернатив.
3. У випадку, якщо альтернатива є, але вона відхиляється від подальшого аналізу необхідно надати аргументи її відхилення (“Розглянуті, але відхилені альтернативи”).
4. У табличному вигляді зробити оцінку висунутих альтернатив (*таблиця 4*). Оцінка проводиться в описовій формі. Якщо є необхідні дані, то у цифровій, але ні в якому разі не у вигляді ‘ТАК’, ‘НІ’, ‘+’ ‘–’ або процентному та/або бальному відношенні.
5. За результатами проведеної оцінки очікуваних впливів зробити висновок про можливу переважну альтернативу, яка б задовольняла та відповідала зацікавленості інвестора, громадськості, адміністрації та не суперечила діючому природоохоронному законодавству.

Таблиця 4.

Порівняння альтернатив запропонованої діяльності

<i>Показники оцінки</i>	<i>Альтернативи</i>				
	<i>відмова від діяльності</i>	<i>A</i>	<i>B</i>	<i>...</i>	<i>N</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
ЕКОЛОГІЧНІ ВПЛИВИ					
1. Абіотичні чинники: Об’єм порушення геологічного середовища; Об’єм забруднення атмосферного повітря; Об’єм руйнування ґрунтового покриття;					

Продовження таблиці 4

1	2	3	4	5	6
2. Біотичні чинники: Об'єм забруднення рослинного пок- риву; Можливі мутагенні зміни;					
3. Соціальні чинники: Рівень збільшення робочих місць; Збільшення рівня звукового тиску;					
ТЕХНІЧНІ МОЖЛИВОСТІ					
Надати порівняння техніко-техноло- гічних параметрів запроектованих робіт 1. 2.					
ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ					
Надати порівняння економічних па- раметрів запроектованих робіт 1. 2.					
ІНШІ МОЖЛИВІ ЧИННИКИ					

Запитання для самоконтролю:

1. Закордонна практика проведення оцінки впливу на довкілля.
2. Порядок визначення значущості факторів впливу на довкілля методом парних порівнянь.
3. Основні поняття, мета і завдання оцінки впливу на довкілля.
4. Опишіть європейську модель інституту оцінки впливу на довкілля.

Література:

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Дата прийняття: 20.03.18 / Номер: 2354-VIII.
2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>

Практична робота № 5 (2 год.)

ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ ВПЛИВІВ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Мета: розрізняти методи та методики оцінювання впливів на довкілля.

Актуалізація опорних знань:

1. Методологія оцінки впливу на довкілля.
2. Зміст, строк дії і оскарження висновків державної оцінки впливу на довкілля.
3. Фінансування державної і інших оцінок впливу на довкілля.

План:

1. Вступ.
2. Пом'якшення негативних впливів.
3. Методи пом'якшення.

Перебіг заняття

І. Обговорення теоретичних запитань заняття

Вступ. У результаті виконання попередніх практичних робіт були встановлені ті компоненти довкілля, які будуть найбільш чутливими під час впровадження запропонованої діяльності. Впливи, які буде відчувати довкілля, поділяються на первинні та вторинні, короткострокові та довгострокові, позитивні та негативні, інтегральні (кумулятивні). У залежності від типу та масштабу впливу, обирають метод його пом'якшення. Пом'якшення — це результат спеціальних заходів, які плануються для максимального зменшення небажаного впливу на довкілля від запропонованої господарської діяльності.

Методами можливого пом'якшення очікуваних впливів є комплекс природоохоронних заходів, які спрямовані на наближення території запроєктованої діяльності (як під час будівництва, так і експлуатації об'єкта) до нормативного стану. Ці заходи поділяються на:

- охоронні — моніторинг території зон впливів проекрованої діяльності, система оповіщення населення;
- захисні — технологічні (ресурсозбереження, очистка, повторне використання та екологічно безпечне поховання відходів, використання екологічно чистих та безпечних технологій), заплановані (функціональне зонування, створення захисних екранів, споруд, озеленення тощо), захист окремих об'єктів впливів;
- відновлювальні — усунення наднормативних впливів, нормалізація стану окремих компонентів довкілля;
- компенсаційні — компенсація невідновних втрат від проекрованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного покращення стану природного та соціального середовищ або грошове відшкодування цих втрат.

II. Виконання практичних завдань

Базуючись на результатах виконання *практичних робіт № 2-4*, необхідно:

1. Розробити комплекс природоохоронних заходів для мінімізації шкідливих впливів запропонованої діяльності, відповідно до варіанту роботи (див. *варіанти завдань до практичних робіт 2-5, таблиця 2*), типу заходу та середовища.
2. Скласти план-графік природоохоронних заходів (*таблиця 5*).

Таблиця 5.

План-графік виконання природоохоронних заходів

№ з/п	Назва заходу	Стислий опис заходу	Термін виконання заходу	Відповідальний за виконання заходу
1.				
2.				

3. Надати опис залишкових впливів — тих, що неможливо уникнути.
4. Зробити висновок, про ступінь зменшення негативних впливів, у результаті впровадження запропонованих природоохоронних заходів.

5. Визначити ступінь екологічного ризику проекрованої діяльності.
6. Провести комплексну оцінку впливів на довкілля з урахуванням часткових оцінок, наведених у попередніх роботах, за умов реалізації комплексу заходів щодо забезпечення нормативного стану довкілля.
7. Скласти “Заяву про екологічні наслідки діяльності”, де необхідно вказати:
 - а) дані про мету і засоби здійснення проекрованої діяльності;
 - б) перелік надзвичайних впливів на стан довкілля, підсумки їх кількісної та якісної оцінки з урахуванням можливої аварійної ситуації;
 - в) оцінка екологічного ризику проекрованої діяльності;
 - г) перелік заходів, що забезпечують нормативний стан довкілля, включаючи систему спостережень і контролю;
 - д) перелік залишкових впливів;
 - є) зобов’язання інвестора щодо здійснення проектованих рішень у відповідності з нормами і правилами охорони довкілля.

Запитання для самоконтролю:

1. *Структура і склад матеріалів розділу оцінки впливу на довкілля.*
2. *Процедура проведення оцінки впливу на довкілля.*
3. *Умови і підстави проведення державної оцінки впливу на довкілля.*

Література:

1. Екологія і закон. Екологічне законодавство України: у двох книгах. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 574 с.
2. База Законодавча України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>

Практична робота № 6 (2 год.)

ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА І ПРОВЕДЕННЯ ЇХ ОЦІНКИ ТА ВИЗНАННЯ ТАКИМИ, ЩО ВТРАТИЛИ ЧИННІСТЬ, ДЕЯКИХ ПОСТАНОВ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Мета: визначати процедуру і шляхи проведення державної оцінки впливу на довкілля; аналізувати особливості фінансування оцінки впливу на довкілля різних форм і типів; розраховувати витрати на проведення державної оцінки впливу на довкілля; аналізувати і складати документи державної оцінки впливу на довкілля (заяву про наміри, висновки оцінки впливу на довкілля); характеризувати порядок передачі документації на державну оцінку впливу на довкілля та вимоги до її складу; визначати відповідність об'єктів оцінки впливу на довкілля вимогам екологічного законодавства.

Актуалізація опорних знань:

1. Право вільного доступу до екологічної інформації
2. Право на доступ
3. Поняття та види публічної інформації
4. Способи публічної інформації

План:

1. Поточна редакція документу: Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України

Перебіг заняття

І. Обговорити поточну редакцію документу

Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава [608-2018-п](#)

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 11 травня 2011 р. № 560
Київ

**Про затвердження Порядку затвердження проектів
будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що
втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів
України**

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ			
<u>№ 1390 від 28.12.2011</u>			
<u>№ 181 від 07.03.2012</u>			
<u>№ 317 від 18.04.2012</u>			
<u>№ 595 від 04.07.2012</u>			
<u>№ 711 від 06.08.2012</u>			
<u>№ 890 від 01.10.2012</u>			
<u>№ 1005 від 31.10.2012}</u>			

{Додатково див. Постанову КМ № 219 від 20.03.2013}

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ			
<u>№ 337 від 24.04.2013</u>			
<u>№ 759 від 17.10.2013}</u>			

{Додатково див. Постанови КМ			
<u>№ 782 від 23.10.2013</u>			
<u>№ 46 від 12.02.2014</u>			
<u>№ 169 від 04.06.2014}</u>			

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ			
<u>№ 448 від 10.09.2014</u>			
<u>№ 312 від 20.05.2015</u>			
<u>№ 665 від 26.08.2015</u>			
<u>№ 664 від 27.09.2016</u>			
<u>№ 403 від 07.06.2017</u>			
<u>№ 521 від 04.07.2018</u>			
<u>№ 608 від 11.07.2018}</u>			

Відповідно до частини другої статті 31 [Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"](#) та частини четвертої статті 7 [Закону України "Про архітектурну діяльність"](#) Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити [Порядок затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки](#), що додається.
2. Визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України згідно з [переліком](#), що додається.
3. Ця постанова набирає чинності з дня набрання чинності частинами другою - п'ятою статті 31 [Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"](#).

	ЗАТВЕРДЖЕНО постановою Кабінету Міністрів України від 11 травня 2011 р. № 560
--	--

ПОРЯДОК **затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки**

{У тексті Порядку слова "Міністерство будівництва та житлово-комунального господарства" у всіх відмінках замінено словом "Мінрегіон" у відповідному відмінку згідно з Постановою КМ [№ 1390 від 28.12.2011](#)}

Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки.

2. У цьому Порядку під терміном "проект будівництва" слід розуміти проектну документацію на будівництво об'єктів та комплексів (будов), розроблену для нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту на таких стадіях проектування, як техніко-економічне обґрунтування, техніко-економічний розрахунок, ескізний проект, проект, робочий проект.

{Пункт 2 в редакції Постанови КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

Затвердження проектів будівництва

3. При дво- і тристадійному проектуванні проекти будівництва затверджуються на стадії проект та робочий проект і схвалюються на стадії техніко-економічне обґрунтування, техніко-економічний розрахунок та ескізний проект.

На підставі обґрунтованого подання, погодженого з Мінрегіоном, Мінекономрозвитку і Мінфіном, Кабінет Міністрів України може прийняти рішення щодо затвердження проекту будівництва за чергами, визначеними в техніко-економічному обґрунтуванні (техніко-економічному розрахунку, ескізному проекті), схваленому ним в установленому порядку.

{Абзац другий пункту 3 в редакції Постанови КМ [№ 759 від 17.10.2013](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

Зміни до затверджених (схвалених) проектів будівництва вносяться на підставі завдання на проектування.

{Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ [№ 759 від 17.10.2013](#)}

Схвалення та перезатвердження проектів будівництва здійснюється у порядку, встановленому для їх затвердження.

{Абзац пункту 3 в редакції Постанови КМ [№ 759 від 17.10.2013](#)}

4. Проекти будівництва, що реалізуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії (крім випадків, передбачених законодавчими актами), затверджують:

{Абзац перший пункту 4 в редакції Постанови КМ [№ 759 від 17.10.2013](#)}

Кабінет Міністрів України за поданням центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських держадміністрацій, а також інших органів державної влади та за погодженням з Мінекономрозвитку, Мінфіном і Мінрегіоном - щодо об'єктів загальною кошторисною вартістю 400 млн. гривень і більше, надкатегорійних за метаном та небезпечних за раптовими викидами шахт, в яких проводяться роботи на глибині понад 800 метрів, незалежно від їх кошторисної вартості, крім об'єктів будівництва автомобільних доріг загального користування державного значення та у разі, коли об'єкт будівництва є складовою частиною інвестиційного проекту, для реалізації якого прийнято рішення Кабінету Міністрів України про залучення фінансових ресурсів міжнародної фінансової організації, Кредитної установи для відбудови, яка діє на підставі повноважень від Уряду Федеративної Республіки Німеччина, іноземних банків, іноземних держав або надання державної гарантії чи прийнято рішення Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів про фінансування за рахунок державних капітальних вкладень.

{Абзац другий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 595 від 04.07.2012](#), [№ 312 від 20.05.2015](#), [№ 665 від 26.08.2015](#), [№ 521 від 04.07.2018](#)}

За рішенням Кабінету Міністрів України право затверджувати проекти будівництва об'єктів загальною кошторисною вартістю 400 млн. гривень і більше, крім проектів об'єктів будівництва автомобільних доріг загального користування державного значення, визначених [пунктом 4-1](#) цього Порядку, на підставі обґрунтованого подання, погодженого з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Мінфіном, Мінрегіоном, може бути надано центральним органам виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям, а також іншим органам державної влади;

{Абзац третій пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 665 від 26.08.2015](#), [№ 521 від 04.07.2018](#)}

центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські держадміністрації, інші органи державної влади та державні наукові організації - щодо об'єктів загальною кошторисною вартістю від 120 до 400 млн. гривень і об'єктів загальною кошторисною вартістю 400 млн. гривень і більше, якщо такі об'єкти будівництва є складовою частиною інвестиційного проекту, для реалізації якого прийнято рішення Кабінету Міністрів України про залучення фінансових ресурсів міжнародної фінансової організації, Кредитної установи для відбудови, яка діє на підставі повноважень від Уряду Федеративної Республіки Німеччина, іноземних банків, іноземних держав або надання державної гарантії чи прийнято рішення Міжвідомчої комісії з питань державних інвестиційних проектів про фінансування за рахунок державних капітальних вкладень;

{Абзац четвертий пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 665 від 26.08.2015](#), [№ 664 від 27.09.2016](#), [№ 521 від 04.07.2018](#)}

державні підприємства, установи та організації, виконавчі органи сільських, селищних, міських рад - щодо об'єктів загальною кошторисною вартістю до 120 млн. гривень.

{Абзац п'ятий пункту 4 в редакції Постанови КМ [№ 759 від 17.10.2013](#); із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 665 від 26.08.2015](#)}

{Абзац шостий пункту 4 виключено на підставі Постанови КМ [№ 664 від 27.09.2016](#)}

{Установити, що пункт 4 застосовується у 2012 році з урахуванням умов, визначених [пунктами 3 і 4](#) Постанови КМ [№ 181 від 07.03.2012](#)}

{На часткову зміну пункту 4 надати Генеральній прокуратурі України, як виняток, право на затвердження за погодженням з Мініс-

терством фінансів та Міністерством економічного розвитку і торгівлі проекту "Реконструкція з прибудовою адміністративного будинку Генеральної прокуратури України по вул. Різницькій, 13/15, у м. Києві" та за погодженням з Міністерством економічного розвитку і торгівлі - титулу відповідної будови згідно з Постановою КМ [№ 317 від 18.04.2012](#)}

{На часткову зміну пункту 4 надати, як виняток, право на затвердження за погодженням з Мінрегіоном, Мінфіном, Мінекономрозвитку: Державному управлінню справами — проекту будівництва "Впровадження раціонального споживання енергії з використанням сучасних високоефективних технологій на території ДПУ "Міжнародний дитячий центр "Артек"; Донецькій облдержадміністрації — проекту будівництва "Реконструкція системи теплопостачання мікрорайонів "Сонячний" і "Будівельник" в м. Горлівка, Донецька обл. згідно з Постановою КМ [№ 711 від 06.08.2012](#)}

{На часткову зміну пункту 4 надати Вищому спеціалізованому суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, як виняток, право на затвердження за погодженням з Міністерством економічного розвитку і торгівлі, Міністерством фінансів та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства титулу будови "Реконструкція будівель комплексу споруд (будівлі 57, 58, 59 військового містечка № 127) для розміщення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ", проекту та робочого проекту зазначеної будови і схвалення її ескізного проекту згідно з Постановою КМ [№ 890 від 01.10.2012](#)}

{Установити, що пункт 4 застосовується у 2013 році з урахуванням умов, визначених [пунктами 3 і 4 Постанови КМ № 219 від 20.03.2013](#)}

{На часткову зміну пункту 4 надати Міністерству аграрної політики та продовольства, як виняток, право на затвердження проектів першої та другої черги будівництва "Ліквідація та екологічна реабілітація території впливу гірничих робіт державного підприємства "Солотвинський солерудник" Тячівського району Закарпатської області" та за погодженням з Міністерством економічного розвитку і торгівлі та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства титулів відповідної будови за чергами будівництва згідно з Постановою КМ [№ 337 від 24.04.2013](#)}

{Установити, що пункт 4 застосовується у 2013 році з урахуванням умов, визначених у [пунктах 3 і 4 Постанови КМ № 782 від 23.10.2013](#)}

{Установити, що пункт 4 застосовується у 2014 році з урахуванням умов, визначених у [пунктах 3 і 4 Постанови КМ № 46 від 12.02.2014](#)}

{Установити, що пункт 4 застосовується у 2014 році з урахуванням умов, визначених у [пунктах 3 і 4 Постанови КМ № 169 від 04.06.2014](#)}

{На часткову зміну пункту 4 надати Міністерству оборони право на затвердження проектів будівництва інженерних споруд з метою зміцнення обороноздатності держави та відповідних титулів будов (об'єктів), що споруджуються за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету, згідно з Постановою КМ [№ 448 від 10.09.2014](#)}

{На часткову зміну пункту 4 надати Міністерству оборони право на затвердження проектів будівництва об'єктів та споруд для забезпечення функціонування Збройних Сил, що споруджуються за рахунок коштів державного бюджету, загальною кошторисною вартістю 400 млн. гривень і більше згідно з Постановою КМ [№ 608 від 11.07.2018](#)}

4¹. Проекти будівництва автомобільних доріг загального користування державного значення, що реалізуються за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також кредитів, наданих під державні гарантії, загальною кошторисною вартістю 120 млн. гривень і більше затверджує Укравтодор.

{Порядок доповнено пунктом 4¹ згідно з Постановою КМ [№ 521 від 04.07.2018](#)}

5. Перед схваленням та затвердженням проектів будівництва у випадках, визначених [статтею 31](#) Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”, проводиться оцінка проектів будівництва, а у випадках, визначених [Законом України](#) “Про інвестиційну діяльність”, — державна оцінка інвестиційного проекту, складовою якого є проект будівництва.

Схваленню, затвердженню та проведенню оцінки проекту будівництва, що реалізується за рахунок державних капітальних вкладень та/або кредитів (позик), залучених державою або під державні гарантії, передуює відповідно до законодавства відбір та/або обов'язкова державна оцінка державного інвестиційного проекту, складовою якого є проект будівництва.

{Пункт 5 в редакції Постанови КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

Оцінка проектів будівництва

6. Метою проведення оцінки проектів будівництва (далі — оцінка) є визначення якості проектних рішень шляхом виявлення відхилень від

вимог до міцності, надійності та довговічності будинків і споруд, їх експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення, у тому числі щодо додержання нормативів з питань створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, санітарного і епідеміологічного благополуччя населення, охорони праці, екології, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, енергозбереження, кошторисної частини проекту будівництва. Оцінка є завершальним етапом розроблення проектів будівництва.

{Пункт 6 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

7. Оцінку проводять експертні організації незалежно від форми власності, що відповідають визначеним Мінрегіоном [критеріям](#) і відомості про які внесені Мінрегіоном або на підставі делегованих повноважень саморегулювальною організацією у сфері архітектурної діяльності за відповідним напрямом підприємницької діяльності до переліку експертних організацій.

Орган (організація), що формує перелік експертних організацій, оприлюднює його на своєму веб-сайті у вільному безоплатному доступі та підтримує в актуальному стані на підставі інформації, яка щокварталу подається експертними організаціями. У разі встановлення невідповідності експертної організації визначеним критеріям відомості про таку організацію виключаються з переліку експертних організацій.

[Порядок формування та ведення переліку експертних організацій](#) визначається Мінрегіоном.

Оцінка проектів будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із значними наслідками (СС3), що споруджуються за рахунок бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, проводиться експертними організаціями із статусом юридичної особи, які відповідають визначеним Мінрегіоном критеріям, в складі яких не менш як 80 відсотків експертів працюють на постійній основі та отримали відповідний кваліфікаційний сертифікат за напрямом проведення оцінки, зазначеними у пункті 6 цього Порядку, і мають філії (представництва) у регіонах, на території яких реалізуються проекти будівництва.

Оцінка проектів будівництва комплексів (будов), до складу яких входять об'єкти з різними класами наслідків (відповідальності), проводиться експертними організаціями відповідно до механізму проведення оцінки щодо об'єктів з найвищим класом наслідків (відповідальності), визначеним для окремого об'єкта у складі комплексу, що будується.

{Пункт 7 в редакції Постанови КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

8. Експертна організація, яка проводить оцінку, визначається замовником будівництва.

Оцінку не може проводити розробник проекту будівництва.

9. Мінрегіон здійснює нормативно-методичне забезпечення проведення оцінки та визначає нормативи обчислення її вартості.

10. Обов'язковій оцінці підлягають проекти будівництва об'єктів, що: за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, — щодо додержання нормативів з питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, міцності, надійності, довговічності будинків і споруд, їх експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення, у тому числі щодо додержання нормативів з питань створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення;

{Абзац другий пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 595 від 04.07.2012](#); в редакції Постанови КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

споруджуються на територіях із складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, - щодо їх міцності, надійності та довговічності;

{Абзац третій пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 595 від 04.07.2012](#), [№ 759 від 17.10.2013](#)}

споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, якщо їх кошторисна вартість перевищує 300 тис. гривень, - щодо кошторисної частини проекту будівництва.

{Абзац четвертий пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 595 від 04.07.2012](#), [№ 665 від 26.08.2015](#)}

За рішенням замовника будівництва може проводитися також оцінка інших проектів будівництва або окремих розділів проектної документації.

{Абзац п'ятий пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 759 від 17.10.2013](#)}

Якщо до складу будови (комплексу) входить хоча б один об'єкт, що за класом наслідків (відповідальності) належить до об'єктів із середніми (СС2) або значними (СС3) наслідками, проект будівництва підлягає обов'язковій оцінці за всіма напрямками, визначеними абзацом другим цього пункту.

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

Поділ проекту будівництва на стадії техніко-економічного обґрунтування, техніко-економічного розрахунку чи ескізного проекту на черги не звільняє від необхідності обов'язкового проведення оцінки проектної документації на окрему чергу, що підлягає затвердженню в установленому порядку.

{Пункт 10 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

11. Оцінці також підлягають проектні рішення в частині, що не відповідає раніше затвердженому проекту будівництва, оцінка якого проведена відповідно до пункту 10 цього Порядку.

12. Замовником оцінки є:

замовник будівництва;

проектувальник, якщо це передбачено договором на виконання проектно-вишукувальних робіт.

13. Для проведення оцінки її замовник подає експертній організації проект будівництва, оформлений відповідно до вимог державних стандартів, у паперовому (не більш як у трьох примірниках) та електронному вигляді.

Проведення оцінки здійснюється за договорами, укладеними між замовником оцінки та експертною організацією згідно із законодавством.

14. Строк проведення оцінки не повинен перевищувати:

для об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками (відповідальності), — 30 календарних днів;

{Абзац другий пункту 14 в редакції Постанови КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

для об'єктів, що становлять підвищену ядерну та радіаційну небезпеку, і тих, щодо яких проводиться оцінка їх впливу на навколишнє природне середовище, — 90 календарних днів;

для об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) наслідками, що споруджуються на територіях із складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, - 15 календарних днів;

{Абзац четвертий пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

кошторисної частини проекту будівництва об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) наслідками — 15 календарних днів.

{Абзац п'ятий пункту 14 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

15. Експертна організація за результатами проведеної оцінки надсилає її замовникові письмовий звіт, який містить інформацію про:

дотримання вимог до міцності, надійності та довговічності будинків і споруд, їх експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення, у тому числі щодо додержання нормативів з питань створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, санітарного і епідеміологічного благополуччя населення, охорони праці, екології, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, енергозбереження, кошторисної частини проекту будівництва;

{Абзац другий пункту 15 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

допущення помилок та недотримання зазначених вимог.

{Абзац третій пункту 15 в редакції Постанови КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

16. Повторна оцінка проекту будівництва проводиться після його доопрацювання у зв'язку з необхідністю зміни проектних рішень та/або у зв'язку із зміною державних будівельних норм, та/або вихідних даних щодо проектування.

{Пункт 16 в редакції Постанови КМ [№ 403 від 07.06.2017](#)}

17. Замовник оцінки несе відповідальність згідно із законодавством за достовірність документів, поданих для проведення оцінки.

Експертна організація несе відповідальність згідно із законодавством за належну якість проведення оцінки.

18. Спори, що виникають під час проведення оцінки між її замовником та експертною організацією, розглядаються Мінрегіоном або у судовому порядку.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 11 травня 2011 р. № 560

ПЕРЕЛІК
постанов Кабінету Міністрів України, що втратили
чинність

1. [Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2006 р. № 427](#) "Питання комплексної державної оцінки проектів будівництва" (Офіційний вісник України, 2006 р., № 14, ст. 992).
2. [Постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2007 р. № 1269](#) "Про порядок затвердження інвестиційних програм і проектів будівництва та проведення їх державної оцінки" (Офіційний вісник України, 2007 р., № 84, ст. 3106).
3. [Постанова Кабінету Міністрів України від 12 листопада 2008 р. № 988](#) "Про доповнення Порядку затвердження інвестиційних програм і проектів будівництва та проведення їх державної оцінки" (Офіційний вісник України, 2008 р., № 87, ст. 2919).
4. [Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. № 478](#) "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2007 р. № 1269 та визнання таким, що втратив чинність, переліку проектів будівництва об'єктів виробничого призначення, для затвердження яких висновок комплексної державної оцінки необов'язковий" (Офіційний вісник України, 2009 р., № 37, ст. 1250).
5. Пункт 1 [змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2007 р. № 1269 та від 8 грудня 2010 р. № 1256](#), затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2011 р. № 335 "Деякі питання підготовки до реалізації проекту організації залізничного пасажирського сполучення м. Київ - міжнародний аеропорт "Бориспіль" і будівництва інших інфраструктурних об'єктів Київського регіону" (Офіційний вісник України, 2011 р., № 24, ст. 1000).

II. Виконання практичних завдань

1. Описати опорний конспект і скласти блок-схему порядку затвердження проектів будівництва.
2. Захистити звіт.

Запитання для самоконтролю:

1. Використання методу сіток для виконання оцінки впливу на навколишнє середовище.
2. Порядок розрахунку показників забруднення ґрунтів: гігієнічна оцінка.
3. Методика виконання оцінки екологічних наслідків планованої діяльності.
4. Еколого-економічна оцінка альтернативних варіантів розміщення промислових об'єктів.

Література:

1. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-п>

Практична робота № 7 (2 год.)

ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА

Мета: аналізувати і складати документи державної оцінки впливу на довкілля (заяву про наміри, висновки оцінки впливу на довкілля); характеризувати порядок передачі документації на державну оцінку впливу на довкілля та вимоги до її складу.

Актуалізація опорних знань:

1. Державне регулювання та управління в галузі оцінки впливу на довкілля.
2. Об'єкти та суб'єкти державної оцінки впливу на довкілля.
3. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.
4. Статус експерта.

План:

1. Вступ.
2. Оцінка проектів будівництва.
3. Скласти діалог оцінки проекту будівництва і проголосити його.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних запитань

Основа бесіди:

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» Документ [3038-VI](#), чинний, поточна редакція — Редакція від 12.10.2018, підстава — [2354-VIII](#): <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1141-17>

Постанова, КМУ, Про внесення змін до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи (Документ 521-2018-п, чинний, поточна редакція — Прийняття від 04.07.2018 (Остання подія — Набрання чинності, відбулась 28.07.2018.): <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/521-2018-п>

Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання](#)

такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, № 560, від 11.05.2011 (Документ [560-2011-п](#), чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

Наказ, Мінрегіон України, Порядок формування та ведення переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектів будівництва (Документ z1141-17, чинний, поточна редакція — Прийняття від 15.08.2017 (Остання подія — Набрання чинності, відбулась 29.09.2017.): <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1141-17>)

II. Виконання практичних завдань

1. Ознайомитись з процедурою проведення оцінки проектів будівництва.
2. Вивчити літературу.
3. Оформити звіт про виконання практичної роботи і захистити його.

1. Процедура описана у вигляді запитань-відповідей.

[Документи, отримані в результаті процедури.](#)

Звіт оцінки проекту будівництва

Акти, якими передбачено: п. 15 Порядку, [Постанова, Кабінет Міністрів України, Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, № 560, від 11.05.2011](#) (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

[Куди звертатися?](#)

Організація оцінки впливу на довкілля

Акти, якими передбачено: частина друга ст. 31, Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560, від 11.05.2011](#) (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

Наказ, Мінрегіон України, [Про затвердження Критеріїв, яким повинні відповідати експертні організації, що здійснюють оцінку проектів будівництва, №53](#), від 23.05.2011

Наказ, Мінрегіон України, Порядок формування та ведення переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектів будівництва (Документ z1141-17, чинний, поточна редакція — Прийняття від 15.08.2017 (Остання подія — Набрання чинності, відбулась 29.09.2017.): <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1141-17>

[Які документи необхідно підготувати?](#)

Проект будівництва

Проект будівництва, оформлений відповідно до вимог державних стандартів, подається у паперовому (не більш як у трьох примірниках) та електронному вигляді.

Акти, якими передбачено: п. 13 Порядку, Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560](#), від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

[Скільки коштує?](#)

Є платежі вартість оцінки проекту будівництва. Розмір: договірна ціна, розрахована на основі ДСТУ Б Д. 1.1-7:2013 «Правила визначення вартості проектно-вишукувальних робіт та оцінки проектної документації на будівництво».

Період: одноразово.

Акти, якими передбачено: частина друга ст. 7, Закон, Верховна Рада України, [Про ціни і ціноутворення, № 5007-VI](#), від 21.06.2012

[Як довго приймають рішення?](#)

- для об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками (відповідальності), — 30 календарних днів;
- для об'єктів, що становлять підвищену ядерну та радіаційну небезпеку, і тих, щодо яких проводиться оцінка їх впливу на навколишнє природне середовище, — 90 календарних днів;

- для об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) наслідками, що споруджуються на територіях із складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, — 15 календарних днів;
- кошторисної частини проекту будівництва об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними (СС1) наслідками — 15 календарних днів.

Акти, якими передбачено: п. 14 Порядку, Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560](#), від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

[У який спосіб подати документи і отримати результат?](#)

Особисто Поштою

Акти, якими передбачено: п. 15 Порядку, Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560](#), від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

[Підстави для відмови](#): допущення помилок та недотримання установлених вимог у проектній документації.

Акти, якими передбачено: п. 15 Порядку, Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560](#), від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

[Як оскаржити відмову?](#)

Спори, що виникають під час проведення оцінки між її замовником та експертною організацією, розглядаються Мінрегіоном або у судовому порядку.

Акти, якими передбачено: п. 18 Порядку, Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560](#), від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

Чи потребує процедура повторення?

Одноразово.

Повторна оцінка проекту будівництва проводиться після його доопрацювання у зв'язку з необхідністю зміни проектних рішень та/або у зв'язку із зміною державних будівельних норм, та/або вихідних даних щодо проектування.

Акти, якими передбачено: п. 16 Порядку, Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560](#), від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

Особливості процедури

Обов'язковій оцінці підлягають проекти будівництва об'єктів, які:

1) за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, — щодо додержання нормативів з питань санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, міцності, надійності, довговічності будинків і споруд, їх експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення, у тому числі щодо додержання нормативів з питань створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших мало мобільних груп населення;

2) споруджуються на територіях із складними інженерно-геологічними та техногенними умовами, — в частині міцності, надійності та довговічності будинків і споруд;

3) споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, якщо їх кошторисна вартість пере-

вищує 300 тисяч гривень, — щодо кошторисної частини проектної документації.

Оцінка інших проектів або окремих розділів проектної документації може проводитися за бажанням замовника

2. Література:

Постанова, Кабінет Міністрів України, [Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, №560](#), від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — [608-2018-п](#))

3. Описати порядок процедури.

Запитання для самоконтролю:

- 1. Визначити функції управління в екологічній сфері та їх правову основу.*
- 2. Навести природоохоронні показники, що оцінюються при здійсненні державної оцінки впливу на довкілля.*
- 3. Дати оцінку функціям управління в екологічній сфері.*
- 4. Проаналізувати мету ОВД.*
- 5. Визначити загальні вимоги до складу документації, що подається на державну оцінку впливу на довкілля.*
- 6. Представити структуру і склад розділу ОВД.*
- 7. Навести складові Заяви про екологічні наслідки.*
- 8. Визначити основні завдання ОВД.*
- 9. Охарактеризувати основні принципи діяльності в сфері ОВД.*
- 10. Навести спеціальні вимоги до складу документації, що подається на державну оцінку впливу на довкілля.*
- 11. Розкрити поняття оцінка впливу на довкілля.*

Література:

1. Постанова, Кабінет Міністрів України, Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, № 560, від 11.05.2011 (Документ 560-2011-п, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, пі-

дстава — 608-2018-п). URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id41938>;
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2018-%D0%BF>

2. Постанова, КМУ, Про внесення змін до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи (Документ 521-2018-п, чинний, поточна редакція — Прийняття від 04.07.2018 (Остання подія — Набрання чинності, відбулась 28.07.2018.). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/521-2018-п>
3. Наказ, Мінрегіон України, Порядок формування та ведення переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектів будівництва (Документ z1141-17, чинний, поточна редакція — Прийняття від 15.08.2017 (Остання подія — Набрання чинності, відбулась 29.09.2017). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1141-17>
4. Наказ, Мінрегіон України, Деякі питання здійснення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів (Документ z1140-17, чинний, поточна редакція Прийняття від 15.08.2017 (Остання подія — Набрання чинності, відбулась 29.09.2017). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1140-17>

Практична робота № 8 (2 год.)

ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛЕВПОРЯДНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТА ДОКУМЕНТАЦІЇ З ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ

Мета: аналізувати і складати документи державної оцінки впливу на довкілля (заяву про наміри, висновки оцінки впливу на довкілля); характеризувати порядок передачі документації на державну оцінку впливу на довкілля та вимоги до її складу.

Актуалізація опорних знань:

1. Навести форми проведення оцінки впливу на довкілля.
2. Порядок проведення громадської оцінки впливу на довкілля.
3. Навести складові розділу ОВНС: характеристика навколишнього соціального середовища і оцінка впливів на нього.
4. Визначити перелік питань у проведенні оцінки впливу на довкілля, документації щодо впровадження нових матеріалів і речовин.
5. Проаналізувати питання, що є обов'язковими в проведенні оцінки впливу на довкілля об'єкта будівництва.

План:

1. Вступ.
2. Про державну оцінку землевпорядної документації та документації з оцінки земель.
3. Діалог про проведення державної оцінки землевпорядної документації.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних запитань

Основа бесіди:

Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку землевпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004

Наказ, Держкомзем України, [Про затвердження Методики проведення державної оцінки землевпорядної документації, № 391](#), від 03.12.2004

Закон, Верховна Рада України, [Про землеустрій, № 858-IV](#), від 22.05.2003

II. Виконання практичних завдань

1. Ознайомитись з процедурою та документацією з оцінки земель.
2. Вивчити літературу.
3. Оформити звіт про виконання практичної роботи і захистити його.

1. Процедура описана у вигляді запитань-відповідей.

Результат:

Висновок державної оцінки землевпорядної документації або відмова у проведенні реєстрації об'єкта оцінки.

[Документи, отримані в результаті процедури.](#)

Висновок державної оцінки землевпорядної документації.

Акти, якими передбачено: Стаття 35, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку землевпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

[Куди звертатися?](#)

[Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру.](#)

Акти, якими передбачено: стаття 22, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку землевпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

[Які документи необхідно підготувати?](#)

Заява (клопотання) про проведення державної оцінки землевпорядної документації.

Проект землеустрою.

Документ, що підтверджує оплату за проведення землевпорядної оцінки.

Акти, якими передбачено: Стаття 31, Стаття 33, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку землепорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004 Додаток 1, Підпункт 3.3.4., Наказ, Держкомзем України, [Про затвердження Методики проведення державної оцінки землепорядної документації, № 391](#), від 03.12.2004.

[Які додаткові вимоги існують?](#)

Вимоги до землепорядної організації та інженера-землепорядника

Розробниками документації із землеустрою є:

- юридичні особи, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працює за основним місцем роботи не менше двох сертифікованих інженерів-землепорядників, які є відповідальними за якість робіт із землеустрою;
- фізичні особи-підприємці, які володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням а є сертифікованими інженерами-землепорядниками, відповідальними за якість робіт із землеустрою.

Акти, якими передбачено: Стаття 26, Стаття 26, Закон, Верховна Рада України, [Про землеустрій, № 858-IV](#), від 22.05.2003.

[Скільки коштує?](#)

Є платежі

Плата за державну оцінку землепорядної документації. Розмір: 3% від вартості проектно вишукувальних робіт, але не менше 20 грн.

Період: Одноразово.

Розрахунковий рахунок для внесення плати надається Головним управлінням Держгеокадастру у конкретній області, який надає адміністративну послугу:

Акти, якими передбачено: Стаття 39, Стаття 39, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку землепорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

[Як довго приймають рішення?](#)

Строки проведення державної оцінки не можуть перевищувати 20 робочих днів від дня реєстрації об'єкта державної оцінки.

Акти, якими передбачено: Стаття 34, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку земельпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

Як приймаються рішення?

Проведення державної оцінки передбачає експертне дослідження, перевірку, аналіз і оцінку об'єкта державної оцінки та підготовку обґрунтованого та об'єктивного експертного висновку.

Для проведення державної оцінки замовником подаються оригінали відповідної документації та матеріалів.

Процедура проведення державної оцінки включає:

- перевірку наявності та повноти необхідних документів і матеріалів щодо об'єктів державної оцінки та їх реєстрацію (підготовча стадія);
- аналітичне опрацювання документів чи матеріалів щодо об'єктів державної оцінки, а в разі необхідності — проведення обстежень у натурі (на місцевості) та проведення на їх основі аналізу їх відповідності вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам і правилам (основна стадія);
- узагальнення окремих експертних досліджень, одержаної інформації, підготовку висновку державної оцінки та видачу його замовникам об'єктів державної оцінки (заклучна стадія).

Акти, якими передбачено: Стаття 33, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку земельпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

У який спосіб подати документи і отримати результат?

Особисто.

Підстави для відмови:

Документація не відповідає вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам та правилам.

Акти, якими передбачено: Стаття 35, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку земельпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

Підстави для залишення без розгляду:

Законодавством не передбачені підстави для залишення поданих документів без розгляду.

Підстави для зупинення розгляду та термін зупинення:

Законодавством не передбачена процедура зупинення розгляду поданих документів та терміну такого зупинення.

Як оскаржити відмову?

Замовники або розробники об'єктів державної оцінки, заінтересовані у спростуванні висновків державної оцінки або їх окремих положень, подають обґрунтоване клопотання (заяву) про це до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, у місячний термін з дня отримання клопотання (заяви) розглядає його і за наявності підстав призначає проведення повторної державної оцінки.

У разі спростування висновків державної оцінки, яку проводив центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, до проведення повторної державної оцінки залучаються незалежні експерти.

У разі відмови в розгляді заяви про спростування висновків державної оцінки або незгоди з висновками повторної державної оцінки замовники або розробники об'єктів державної оцінки мають право звернутися до суду.

Висновки державної оцінки можуть бути скасовані органом, який їх видав, у разі виявлення обставин, що могли вплинути на об'єктивність оцінки висновку.

Позитивні висновки повторної державної оцінки є підставою для прийняття відповідним органом рішення або реалізації заходів, передбачених об'єктами державної оцінки, крім випадків оскарження їх у судовому порядку.

Акти, якими передбачено:

Стаття 37, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку земельпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

Чи потребує процедура повторення?

3 роки у разі якщо земельпорядна документація не реалізована.

Акти, якими передбачено: Стаття 36, Закон, Верховна Рада України, [Про державну оцінку землевпорядної документації, № 1808-IV](#), від 17.06.2004.

2. Література:

Закон, Верховна Рада України, Про державну оцінку землевпорядної документації, № 1808-IV, від 17.06.2004. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id117496>

3. Описати порядок процедури.

Запитання для самоконтролю:

- 1. Навести варіанти висновків оцінки впливу на довкілля та строк їх дії.*
- 2. Дати характеристику юридичним аспектам нормування антропогенних речовин.*
- 3. Визначити перелік правопорушень в галузі оцінки впливу на довкілля.*
- 4. Дати оцінку системі екологічних нормативів в Україні.*

Література:

1. Закон, Верховна Рада України, Про державну оцінку землевпорядної документації, № 1808-IV, від 17.06.2004. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id117496>
2. Наказ, Держкомзем України, Про затвердження Методики проведення державної оцінки землевпорядної документації, № 391, від 03.12.2004. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id111323>
3. Закон, Верховна Рада України, Про землеустрій, № 858-IV, від 22.05.2003. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id127808>

Практична робота № 9 (2 год.)

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ РОЗРОБКИ ОВД

Мета: користуватися нормативною та законодавчою базою для розробки матеріалів ОВД; аналізувати інформацію щодо складання окремих підрозділів розділу ОВД; складати окремі підрозділи розділу ОВД для певного об'єкта або ситуації.

Актуалізація опорних знань:

1. Навести складові розділу ОВД: загальна характеристика об'єкту проектування і господарської діяльності в зонах його впливу.
2. Визначити обов'язки експерта державної оцінки впливу на довкілля.
3. Навести складові розділу ОВД: характеристика геологічного середовища і оцінка впливів на нього.

План:

1. Вступ.
2. Загальні положення розробки ОВД.
3. Громадське обговорення.
4. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.
5. Оцінка транскордонного впливу на довкілля.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних питань

Основа бесіди: Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.

II. Виконання практичних завдань:

1. Ознайомитись із теоретичним матеріалом.
2. Скласти опорний конспект з теоретичного матеріалу.
3. Скласти акт громадських слухань на основі сценарію громадських обговорень про оцінку впливу на довкілля.
4. Оформити і захистити звіт.

Теоретичний матеріал:

Стаття 7. Громадське обговорення.

1. Громадське обговорення у процесі оцінки впливу на довкілля проводиться з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

2. Громадськість має право подавати будь-які зауваження чи пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із занесенням до протоколу громадських слухань. Письмові зауваження і пропозиції подаються під час громадського обговорення протягом строків, визначених [частиною сьомою](#) статті 5 цього Закону та частиною шостою цієї статті.

3. Уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган зобов'язаний забезпечити громадське обговорення у процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.

4. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, проводиться згідно із [статтею 5](#) цього Закону.

5. Громадське обговорення планованої діяльності після подання звіту з оцінки впливу на довкілля проводиться у формі громадських слухань та у формі надання письмових зауважень і пропозицій (у тому числі в електронному вигляді).

6. Громадське обговорення планованої діяльності після подання звіту з оцінки впливу на довкілля починається з дня офіційного оприлюднення оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля для ознайомлення в порядку, визначеному [статтею 4](#) цього Закону, і триває не менше 25 робочих днів і не більше 35 робочих днів. Усі пропозиції та зауваження громадськості, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду уповноваженим територіальним органом, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноваженим центральним органом. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються. У разі ненадання зауважень та пропозицій протягом визначеного строку вважається, що зауваження та пропозиції відсутні.

7. Уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган забезпечує підготовку звіту про громадське обговорення. Невід'ємною частиною звіту про громадське обговорення є відомості про оприлюднення інформації в порядку, визначеному [статтею 4](#) цього Закону, та підтвердження такого оприлюднення, перелік матеріалів, наданих на розгляд громадськості, протоколи громадських слухань, усі отримані письмові зауваження і пропозиції громадськості, а також таблиця із зазначенням інформації про повне врахування, часткове врахування або обґрунтоване відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій. Звіт про громадське обговорення вноситься до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля не пізніше строку, визначеного [частиною сьомою](#) статті 9 цього Закону. Вимоги до змісту та форми звіту про громадське обговорення встановлюються уповноваженим центральним органом.

8. Витрати, пов'язані з проведенням громадського обговорення, несе суб'єкт господарювання.

9. [Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля](#) встановлює Кабінет Міністрів України.

Стаття 8. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.

1. Уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган оприлюднює оголошення про початок громадського обговорення протягом трьох робочих днів з дня надходження до нього звіту з оцінки впливу на довкілля. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля оприлюднюється у спосіб та в порядку, визначені [статтею 4](#) цього Закону.

2. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля має містити інформацію про:

- 1) плановану діяльність (стисла характеристика);
- 2) суб'єкта господарювання;
- 3) уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган, який забезпечує проведення громадського обговорення;

4) процедуру прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля;

5) строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань;

6) державний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності;

7) орган, до якого направляються запитання, зауваження чи пропозиції, та строки подання запитань, зауважень і пропозицій, у тому числі його поштову та електронну адреси, на які надсилаються пропозиції та зауваження;

8) наявну екологічну інформацію щодо планованої діяльності;

9) місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, яку визначає суб'єкт господарювання, а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними.

3. На офіційному веб-сайті уповноваженого територіального органу, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноваженого центрального органу в мережі Інтернет та на дошках оголошень органів місцевого самоврядування або в інших громадських місцях на території, де планується провадити плановану діяльність, оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля розміщується протягом усього часу з дня офіційного оприлюднення до завершення строку обговорення.

Стаття 14. Оцінка транскордонного впливу на довкілля.

1. Планована діяльність, яка може мати значний негативний транскордонний вплив на довкілля, підлягає оцінці транскордонного впливу на довкілля відповідно до міжнародних договорів України до прийняття рішення про провадження такої планованої діяльності.

2. Оцінка транскордонного впливу на довкілля здійснюється за рішенням уповноваженого центрального органу. При розгляді та визначенні можливого значного негативного транскордонного впливу на довкілля беруться до уваги масштаби планованої діяльності, місце її провадження, а також можливі наслідки. Рішення про здійснення транскордонної оцінки впливу на довкілля приймається уповноваженим центральним органом відповідно до порядку, встановленого Кабінетом Мі-

ністрів України, на підставі наявної інформації щодо планованої діяльності або звернення іноземної держави.

3. Залежно від місця провадження планованої діяльності оцінка транскордонного впливу на довкілля здійснюється:

1) за процедурою держави походження — щодо планованої діяльності, яка здійснюватиметься на території України;

2) за процедурою зачепленої держави — щодо планованої діяльності, яка здійснюватиметься на території іноземної держави.

4. У разі здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля за процедурою держави походження уповноважений центральний орган протягом трьох робочих днів з дня прийняття відповідного рішення офіційно оповіщає держави, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу.

5. Оповіщення містить інформацію про плановану діяльність, у тому числі наявну інформацію про її можливий транскордонний вплив, можливе рішення та процедуру оцінки транскордонного впливу на довкілля планованої діяльності. В оповіщенні зазначається строк, що надається зачепленій державі для надання відповіді щодо участі в оцінці транскордонного впливу на довкілля, який не може становити менше 30 днів. Цей строк починає обраховуватися з дня отримання оповіщення зачепленою державою.

6. Уповноважений центральний орган припиняє процедуру оцінки транскордонного впливу на довкілля у разі відмови всіх зачеплених держав брати участь у цій оцінці чи у разі відсутності відповіді зачеплених держав у встановлений строк.

7. У разі здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля за процедурою держави походження умови щодо обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, надаються уповноваженим центральним органом. У такому разі звіт з оцінки впливу на довкілля має включати оцінку транскордонного впливу (розділ щодо оцінки транскордонного впливу), а звіт про громадське обговорення — розділ щодо громадського обговорення громадськістю інших держав. До звіту з оцінки впливу на довкілля додаються протоколи (листи) як результат консультацій із зачепленою державою (державами).

8. Суб'єкт господарювання забезпечує підготовку та переклад проекту оповіщення зачеплених держав, звіту з оцінки впливу на довкілля

іноземною мовою (мовами) та іншої необхідної документації, що визначаються у кожному конкретному випадку уповноваженим центральним органом.

9. Уповноважений центральний орган проводить консультації із зачепленою державою (державами), а також спільно із зачепленими державами забезпечує громадське обговорення громадськістю цих держав планованої діяльності та звіту з оцінки впливу на довкілля.

10. Рішення про врахування результатів оцінки транскордонного впливу на довкілля схвалюється Міжвідомчою координаційною радою з питань реалізації в Україні [Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті](#), склад та порядок діяльності якої визначаються Кабінетом Міністрів України, та є обов'язковим для виконання на території України. Рішення про врахування результатів оцінки транскордонного впливу на довкілля після схвалення Міжвідомчою координаційною радою з питань реалізації в Україні Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті затверджується уповноваженим центральним органом та є невід'ємною частиною висновку з оцінки впливу на довкілля.

11. Рішення про врахування результатів оцінки транскордонного впливу на довкілля оприлюднюється та вноситься уповноваженим центральним органом до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля в порядку, визначеному [частиною сьомою](#) статті 9 цього Закону.

12. Уповноважений центральний орган повідомляє всі зачеплені держави про рішення про провадження планованої діяльності, що підлягала оцінці транскордонного впливу на довкілля, та оприлюднює інформацію про нього на своєму офіційному веб-сайті в мережі Інтернет.

13. Участь України в оцінці транскордонного впливу на довкілля за процедурою зачепленої держави забезпечується уповноваженим центральним органом та передбачає:

1) направлення звернення іноземній державі стосовно необхідності здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля;

2) надання відповіді на оповіщення із зазначенням зацікавленості (незацікавленості) брати участь в оцінці транскордонного впливу на довкілля;

3) участь у консультаціях між державою походження та іншими зачепленими державами щодо наданих матеріалів оцінки транскордонного впливу на довкілля;

4) організацію спільно з іншими заінтересованими державами участі громадськості;

5) інші дії та заходи відповідно до закону та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

14. Уповноважений центральний орган оприлюднює своє рішення про здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля за процедурою зачепленої держави, сприяє громадському обговоренню матеріалів оцінки транскордонного впливу на довкілля та їх врахуванню, а також повідомляє громадськість про рішення про провадження планованої діяльності, прийняте державою походження в порядку, передбаченому [статтею 4](#) цього Закону.

15. З метою поліпшення управління процедурою оцінки транскордонного впливу на довкілля можуть утворюватися тимчасові або постійно діючі спільні органи з іншими державами. Статус і порядок функціонування таких органів визначаються відповідними двосторонніми чи багатосторонніми угодами.

Запитання для самоконтролю:

- 1. Проаналізувати основні завдання екологічної оцінки.*
- 2. Навести складові розділу ОВД: характеристика повітряного середовища і оцінка впливів на нього.*
- 3. Визначити права замовника державної екологічної оцінки.*
- 4. Провести аналіз наукових аспектів нормування антропогенних речовин.*
- 5. Навести основні принципи екологічної оцінки.*
- 6. Навести складові розділу ОВД: характеристика водного середовища і оцінка впливів на нього.*

Література:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.

Практична робота № 10 (2 год.)

ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ І ВИСНОВКУ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОКІЛЛЯ

Мета: користуватися нормативною та законодавчою базою для розробки матеріалів ОВД; аналізувати інформацію щодо складання окремих підрозділів розділу ОВД; складати окремі підрозділи розділу ОВД для певного об'єкта або ситуації.

Актуалізація опорних знань:

1. Навести складові розділу ОВД: фізико – географічна і кліматична характеристика району будівництва об'єктів проектованої діяльності.
2. Визначити суб'єкти державної оцінки впливу на довкілля.
3. Навести складові розділу ОВД: оцінка впливів проектованої діяльності на навколишнє техногенне та соціальне середовища.
4. Визначити об'єкти державної оцінки впливу на довкілля.
5. Навести складові розділу ОВД: характеристика ґрунтів і оцінка впливів на них.
6. Визначити нормативи в галузі охорони атмосферного повітря.

План:

1. Вступ.
2. Звіт з ОВД.
3. Висновки з ОВД.
4. Розкрити відповіді до актуалізації опорних знань.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних питань

Основа бесіди: актуалізація опорних знань.

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315. Статті 6, 9.

II. Виконання практичних завдань

1. Ознайомитись із теоретичним матеріалом.
2. Виконати завдання.
3. Оформити і захистити звіт.

Теоретичний матеріал

Стаття 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля.

1. Суб'єкт господарювання забезпечує підготовку звіту з оцінки впливу на довкілля і несе відповідальність за достовірність наведеної у звіті інформації згідно з законодавством.

2. Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

1) опис планованої діяльності, зокрема:

- опис місця провадження планованої діяльності;
- цілі планованої діяльності;
- опис характеристик діяльності протягом виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, у тому числі (за потреби) роботи з демонтажу, та потреби (обмеження) у використанні земельних ділянок під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності;
- опис основних характеристик планованої діяльності (зокрема виробничих процесів), наприклад, виду і кількості матеріалів та природних ресурсів (води, земель, ґрунтів, біорізноманіття), які планується використовувати;
- оцінку за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінювання, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності;

2) опис виправданих альтернатив (наприклад, географічного та/або технологічного характеру) планованої діяльності, основних причин обрання запропонованого варіанта з урахуванням екологічних наслідків;

3) опис поточного стану довкілля (базовий сценарій) та опис його ймовірної зміни без здійснення планованої діяльності в межах того, наскільки природні зміни від базового сценарію можуть бути оцінені на основі доступної екологічної інформації та наукових знань;

4) опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі здоров'я населення, стан фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі вилучення земельних ділянок), ґрунтів, води, повітря, кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів), матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафт, соціально-економічні умови та взаємозв'язки між цими факторами;

5) опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу (площа території та чисельність населення, які можуть зазнати впливу), характеру (за наявності — транскордонного), інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу (включаючи прямий і будь-який опосередкований, побічний, кумулятивний, транскордонний, короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий, постійний і тимчасовий, позитивний і негативний вплив), зумовленого:

- виконанням підготовчих і будівельних робіт та провадженням планованої діяльності, включаючи (за потреби) роботи з демонтажу після завершення такої діяльності;
- використанням у процесі провадження планованої діяльності природних ресурсів, зокрема земель, ґрунтів, води та біорізноманіття;
- викидами та скидами забруднюючих речовин, шумовим, вібраційним, світловим, тепловим та радіаційним забрудненням, випромінюванням та іншими факторами впливу, а також здійсненням операцій у сфері поводження з відходами;
- ризиками для здоров'я людей, об'єктів культурної спадщини та довкілля, у тому числі через можливість виникнення надзвичайних ситуацій;
- кумулятивним впливом інших наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності, з урахуванням усіх існуючих екологічних проблем, пов'язаних з територіями, які мають особливе природоохоронне значення, на які може поширитися вплив або на яких може здійснюватися використання природних ресурсів;

- впливом планованої діяльності на клімат, у тому числі характер і масштаби викидів парникових газів, та чутливістю діяльності до зміни клімату;
- технологією і речовинами, що використовуються;

6) опис методів прогнозування, що використовувалися для оцінки впливів на довкілля, зазначених у пункті 5 цієї частини, та припущень, покладених в основу такого прогнозування, а також використовувані дані про стан довкілля;

7) опис передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів;

8) опис очікуваного значного негативного впливу діяльності на довкілля, зумовленого вразливістю проекту до ризиків надзвичайних ситуацій, заходів запобігання чи пом'якшення впливу надзвичайних ситуацій на довкілля та заходів реагування на надзвичайні ситуації;

9) визначення усіх труднощів (технічних недоліків, відсутності достатніх технічних засобів або знань), виявлених у процесі підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля;

10) усі зауваження і пропозиції, що надійшли до уповноваженого територіального органу, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — до уповноваженого центрального органу після оприлюднення ними повідомлення про плановану діяльність, а також таблицю із зазначенням інформації про повне врахування, часткове врахування або обґрунтування відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій, що надійшли в порядку, передбаченому [частиною сьомою](#) статті 5 цього Закону;

11) стислий зміст програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також (за потреби) планів післяпроектного моніторингу;

12) резюме нетехнічного характеру інформації, зазначеної у пунктах 1-11 цієї частини, розраховане на широку аудиторію;

13) список посилань із зазначенням джерел, що використовуються для описів та оцінок, що містяться у звіті з оцінки впливу на довкілля.

3. Суб'єкт господарювання подає звіт з оцінки впливу на довкілля та оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля в письмовій формі на паперових носіях та в електронному вигляді, а також визначену суб'єктом господарювання іншу

додаткову інформацію, необхідну для розгляду звіту, за місцем провадження планованої діяльності уповноваженому територіальному органу, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноваженому центральному органу.

4. Доступ громадськості до звіту з оцінки впливу на довкілля забезпечується в порядку, передбаченому [статтею 4](#) цього Закону.

5. Протягом трьох робочих днів з дня отримання уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган вносить звіт з оцінки впливу на довкілля до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.

6. Якщо на будь-якій стадії розгляду звіту з оцінки впливу на довкілля уповноважений територіальний орган виявить, що планована діяльність може мати вплив на довкілля двох і більше областей (Автономної Республіки Крим), він невідкладно, не пізніше трьох робочих днів, передає документацію уповноваженому центральному органу для проведення громадського обговорення в адміністративно-територіальних одиницях, які можуть зазнати впливу планованої діяльності (крім адміністративно-територіальних одиниць, в яких громадське обговорення вже проведено), та надання висновку з оцінки впливу на довкілля у порядку, встановленому цим Законом, про що одночасно повідомляє суб'єкта господарювання.

7. Якщо на будь-якій стадії розгляду звіту з оцінки впливу на довкілля уповноважений територіальний орган чи уповноважений центральний орган виявить, що планована діяльність може мати значний транскордонний вплив, уповноважений територіальний орган невідкладно, не пізніше трьох робочих днів, передає документацію уповноваженому центральному органу, а уповноважений центральний орган здійснює оцінку впливу на довкілля в порядку, визначеному цим Законом для планованої діяльності, яка може мати значний транскордонний вплив, про що одночасно повідомляє суб'єкта господарювання.

8. Звіт з оцінки впливу на довкілля підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації та зберігається в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля протягом усього часу провадження планованої діяльності, але не менш як п'ять років з дня отримання рішення про провадження планованої діяльності.

9. Нормативно-методичне забезпечення та стандартизацію підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля здійснює уповноважений центральний орган.

Стаття 9. Висновок з оцінки впливу на довкілля.

1. Уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган видає висновок з оцінки впливу на довкілля, яким виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу (площа території та чисельність населення, які можуть зазнати впливу), характеру (у тому числі — транскордонного), інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу (включаючи прямий і будь-який опосередкований, побічний, кумулятивний, транскордонний, короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий, постійний і тимчасовий, позитивний і негативний впливи), передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення впливу на довкілля, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

2. Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови провадження планованої діяльності, зазначені у частині п'ятій цієї статті, є обов'язковими. Висновок з оцінки впливу на довкілля враховується при прийнятті рішення про провадження планованої діяльності та може бути підставою для відмови у видачі рішення про провадження планованої діяльності.

3. При підготовці висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган розглядає та бере до уваги звіт з оцінки впливу на довкілля та звіт про громадське обговорення.

4. В описовій частині висновку з оцінки впливу на довкілля наводиться інформація про:

- 1) здійснену процедуру оцінки впливу на довкілля;
- 2) врахування звіту з оцінки впливу на довкілля;
- 3) враховані та відхилені зауваження та пропозиції, що надійшли під час громадського обговорення.

5. У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган:

1) зазначає тип, основні характеристики та місце провадження планованої діяльності;

2) визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності;

3) встановлює умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності;

4) встановлює умови щодо охорони довкілля та забезпечення екологічної безпеки під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності;

5) встановлює умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків;

6) встановлює умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності, щодо якої здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу;

7) якщо з оцінки впливу на довкілля випливає необхідність:

- здійснення компенсаційних заходів — покладає обов'язок із здійснення таких заходів;
- запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження, а також моніторингу впливу планованої діяльності на довкілля — покладає обов'язок із здійснення відповідних дій;
- здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування — визначає строки та обґрунтовує вимоги щодо її здійснення; додаткова оцінка впливу на довкілля здійснюється за процедурою, передбаченою цим Законом;
- здійснення післяпроектного моніторингу — визначає порядок, строки та вимоги до його здійснення.

Якщо з оцінки впливу на довкілля з розглянутих виправданих альтернативних варіантів виявляється екологічно обґрунтованим варіант, відмінний від запропонованого суб'єктом господарювання, за письмовою згодою із суб'єктом господарювання у висновку з оцінки впливу на довкілля зазначається погоджений варіант здійснення планованої діяльності.

6. Висновок з оцінки впливу на довкілля надається суб'єкту господарювання безоплатно протягом 25 робочих днів з дня завершення громадського обговорення, а в разі здійснення процедури оцінки транскордонного впливу — з дня завершення цієї процедури та затвердження рішення про врахування результатів оцінки транскордонного впливу на довкілля. До висновку з оцінки впливу на довкілля додається звіт про громадське обговорення.

7. Уповноважений територіальний орган, а у випадках, визначених частинами [третьою](#) і [четвертою](#) статті 5 цього Закону, — уповноважений центральний орган оприлюднює висновок з оцінки впливу на довкілля протягом трьох робочих днів з дня його прийняття у спосіб та в порядку, визначені [статтею 4](#) цього Закону, та протягом цього ж строку вносить його до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.

8. Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності. Якщо до отримання рішення про провадження планованої діяльності внесено зміни до проектної документації чи зміни до законодавства, які вимагають зміни екологічних умов, визначених у висновку з оцінки впливу на довкілля, оцінка впливу на довкілля здійснюється повторно.

9. Висновок з оцінки впливу на довкілля та інші результати оцінки впливу на довкілля протягом п'яти років з дня прийняття рішення про провадження планованої діяльності можуть бути використані для отримання інших документів дозвільного характеру, передбачених законодавством, за умови що вони не передбачають встановлення (затвердження) змін у діяльності, затвердженій (схваленій) рішенням про провадження планованої діяльності або подовження строків її провадження.

10. [Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та порядок фінансування оцінки впливу на довкілля](#) затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Завдання:

1. Оформити Звіт з оцінки впливу на довкілля конкретного об'єкта.
2. Оформити Висновок з оцінки впливу на довкілля конкретного об'єкта.

Запитання для самоконтролю:

1. Навести класифікацію екологічних нормативів з урахуванням економічних критеріїв.
2. Алгоритм проведення оцінки впливу на довкілля ситуацій на певних територіях.
3. Навести складові розділу ОВД: характеристика мікроклімату, рослинного і тваринного світу, заповідних об'єктів і оцінка впливів на них.
4. Алгоритм проведення оцінки впливу на довкілля чинних об'єктів.
5. Обґрунтувати системний підхід у науковому опрацюванні екологічних нормативів і правил.
6. Навести варіанти висновків оцінки впливу на довкілля та строк їх дії.
7. Дати характеристику юридичним аспектам нормування антропогенних речовин.
8. Визначити перелік правопорушень в галузі оцінки впливу на довкілля.
9. Дати оцінку системі екологічних нормативів в Україні.
10. Навести перелік питань до розгляду при проведенні оцінки впливу на довкілля документації по впровадженню нових матеріалів і речовин.
11. Навести складові розділу ОВД: комплексна оцінка впливів проєктованої діяльності на навколишнє середовище та характеристика залишкових впливів.
12. Визначити складові процедури проведення оцінки впливу на довкілля.
13. Охарактеризувати організаційно-управлінський аспект нормування антропогенних речовин.
14. Навести форми проведення оцінки впливу на довкілля. Порядок проведення громадської оцінки впливу на довкілля.

Література:

1. Екологія і закон. Екологічне законодавство України: у двох книгах. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 574 с.
2. База Законодавча України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29, ст.315.

Практична робота № 11 (2 год.)

ВИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ САНІТАРНИХ ПРАВИЛ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Мета: сформувати екологічну правосвідомість, навички застосування еколого-правових норм та сформувати у студентів системне уявлення про методологічні, нормативно-правові та методичні засади оцінки впливу на довкілля, особливості її практичної реалізації в Україні та інших країнах, методика оцінки впливів на навколишнє середовище в аспекті визначення державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів.

Актуалізація опорних знань:

1. Положення «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». *Документ 560-2011-п*, чинний, поточна редакція — Редакція від 07.08.2018, підстава — 608-2018-п. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2018-%D0%BF>

План:

1. Вступ.
2. Обговорення актуалізації опорних знань.
3. Про державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів.
4. Виконання практичної роботи.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних питань на основі теоретичного матеріалу

ДЕРЖАВНІ САНІТАРНІ ПРАВИЛА ПЛАНУВАННЯ ТА ЗАБУДОВИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів (далі — Правила) включають основні гігієнічні вимоги до

планування і забудови як нових, так і існуючих міських та сільських поселень України, їх санітарного упорядкування та оздоровлення.

Дотримання цих Правил повинно забезпечити найбільш сприятливі в гігієнічному відношенні умови життєдіяльності населення.

1.2. Ці Правила є обов'язковими для дотримання всіма державними, кооперативними, колективними та приватними підприємствами, організаціями та установами незалежно від відомчого підпорядкування та форм власності, а також посадовими особами та громадянами України, інвесторами — громадянами інших держав.

При вирішенні питань планування та забудови населених пунктів необхідно керуватися вимогами діючих будівельних норм і правил та інших інструктивно-методичних документів, узгоджених з Міністерством охорони здоров'я України, що використовуються для вказаних цілей.

1.3. Державний контроль за дотриманням вимог цих Правил здійснюється органами, установами та закладами державного санітарного нагляду України відповідно до діючого [Положення про державний санітарний нагляд](#).

Особи, винні у порушенні Правил, несуть відповідальність згідно з [статтею 80 Основ Законодавства України про охорону здоров'я](#) та [статтями 45-49 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення"](#).

2. ВИМОГИ ДО РОЗМІЩЕННЯ І ПРОЕКТУВАННЯ МІСЬКИХ ТА СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ.

2.1. Розміщення, проектування та будівництво міських та сільських населених пунктів в цілому, окремих їх частин чи об'єктів здійснюються на основі регіональних схем розвитку і розміщення продуктивних сил, схем розселення, проектів і схем районного планування, генеральних планів міст, селищ міського типу, сільських населених пунктів, територіальних комплексних схем охорони природи та інших документів, що відображують стан навколишнього середовища та перспективи розвитку населених пунктів відповідно до [Основ законодавства України про охорону здоров'я](#), [Законів України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя"](#), ["Про основи містобудування"](#), ["Про охорону навколишнього природного середовища"](#), ["Про охорону атмосферного повітря"](#), [Земельного](#), [Лісового](#), [Водного кодексів](#) та інших документів санітарного та природоохоронного законодавства.

2.2. Обов'язковому погодженню з органами, установами та закладами санепідслужби підлягають проектно-планувальні документи різних рівнів:

- генеральна схема розміщення та розвитку продуктивних сил України;
- генеральна схема розселення населення України;
- схеми розвитку та розміщення галузей народного господарства та галузей промисловості;
- схеми та проекти районного планування (регіону, області);
- схеми територіально-виробничих комплексів, курортних районів, територіальні комплексні схеми охорони природи;
- генеральні плани міст, сільських поселень; проекти розміщення будівництва; проекти приміських та курортних зон; проекти планування промислових зон та вузлів;
- проекти детального планування і забудови;
- проекти окремих будівель та споруд;
- схеми і проекти інженерного обладнання та благоустрою населених пунктів (водопостачання, каналізування, санітарної очистки та ін.).

2.3. При розгляді проектів планування та забудови міських та сільських поселень гігієнічній експертизі підлягають рішення щодо територіального, соціального, комунально-побутового, промислового розвитку населеного пункту, планувальної структури, функціонального зонування, інженерного забезпечення та інженерної підготовки території, інфраструктури, транспортного забезпечення, організації всіх видів відпочинку, раціонального використання природних ресурсів і охорони навколишнього середовища як на першу чергу, так і на розрахунковий та прогнозний строки.

2.4. При виборі земельних ділянок під будівництво, затвердженні норм проектування, проектів планування і забудови населених пунктів, введенні в експлуатацію житлових будинків, будівель культурно-побутового призначення, промислових та інших підприємств і споруд потрібен обов'язковий експертний висновок органів та установ санітарно-епідеміологічної служби за встановленою формою.

2.5. При виборі земельних ділянок під новий населений пункт або його розбудову вимагається оцінка умов, що мають гігієнічне значення:

- аналіз природно-кліматичних умов з комплексною оцінкою сонячної радіації, вологості, температурного та вітрового режиму на всій території, що підлягає забудові; оцінка потенційної здатності природного середовища до самоочищення;
- аналіз відповідності якості навколишнього середовища (атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунт) гігієнічним нормативам;
- забезпечення радіаційної безпеки території для проживання населення на основі результатів дозиметричного та радіометричного досліджень ґрунту, рослинності, водних ресурсів та ін.;
- виявлення та оцінка природних та штучних біогеохімічних провінцій, що можуть несприятливо впливати на здоров'я населення;
- можливість організації централізованого водопостачання, каналізування, ефективного очищення та знешкодження промислових, господарсько-побутових та спеціальних відходів;
- особливості інженерної підготовки території та організації благоустрою, можливості створення системи озеленення міст і приміського зеленого поясу;
- забезпечення нормативної потреби населення в короткочасному та тривалому відпочинку;
- наявність резервних територій, які забезпечать перспективи розвитку населеного пункту з урахуванням прогнозної чисельності населення за межами розрахункового строку;
- забезпечення можливості формування планувальної структури та функціонального зонування території населеного пункту відповідно до містобудівних та гігієнічних вимог.

Перераховані вище дані повинен подавати замовник.

2.6. Населені пункти слід розташовувати на територіях, які відповідають основним гігієнічним вимогам, зі спокійним, малопересіченим рельєфом, що має схили, достатні для природного стоку атмосферних опадів (1-6%). Малоприсадибними в санітарно-гігієнічному відношенні є ділянки, що затоплюються, підтоплюються, мають високий рівень ґрунтових вод та нахил більше 30%.

Оцінку придатності території для розміщення населених пунктів, промислово-цивільного будівництва та місць масового відпочинку населення потрібно проводити відповідно до критеріїв, наведених у додатку № 1.

При невідповідності якості природних факторів (рельєф, метеорологічні умови, водні ресурси і т. ін.) містобудівним та санітарно-гігієнічним вимогам необхідно передбачати заходи щодо інженерної підготовки території відповідно до [ДБН 360-92* "Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень"](#).

2.7. Кліматичні умови (температура повітря, вітровий режим, сонячна радіація і т.ін.) мають відповідати будівельним нормам та правилам, оскільки вони визначають систему та вид забудови, що забезпечує оптимальні гігієнічні умови проживання населення (інсоляцію, провітрювання, захист від вітру та ін.).

У населених пунктах з незадовільними умовами самоочищення природного середовища (туманоутворення, низькі температурні інверсії і т. ін.) і високим потенціалом забруднення атмосфери забороняється розміщувати підприємства I та II класу небезпеки.

Критерії оцінки потенціалу забруднення атмосфери наведені в додатку № 2, потенціалу самоочищення водоймищ — у додатку № 3.

2.8. При розміщенні нових поселень поблизу водоймищ-охолоджувачів АЕС або інших великих енергетичних об'єктів необхідно передбачати планувальні заходи для виключення можливості штучного туманоутворення над житловою зоною.

II. Виконання практичних завдань:

1. Ознайомитись з даним теоретичним матеріалом.
2. Визначити державні санітарні правила планування організації та функціонального зонування території населеного пункту (Населений пункт обирає студент).

ВИМОГИ ДО ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ НАСЕЛЕНОГО ПУНКТУ

1. Планувальна структура населеного пункту формується відповідно до його народногосподарського профілю та ролі в системі розселення (місто-центр, населені пункти переважно адміністративного, наукового, транспортного, промислового, сільськогосподарського, курортного, культурно-історичного профілю).

2. Основний гігієнічний принцип планувальної організації території нових поселень чи тих, що підлягають реконструкції, полягає у функціональному зонуванні, яке передбачає раціональне взаєморозміщення всіх елементів населеного пункту і забезпечує сприятливі умови життя, праці та відпочинку населення.

3. Функціональне зонування території населеного пункту здійснюється на основі комплексної оцінки природних ресурсів, аналізу розташування існуючих та перспективних підприємств з урахуванням їх спеціалізації, інженерно-будівельних умов містобудування, санітарно-гігієнічного стану території, наявності зовнішніх транспортних зв'язків, рекреаційних ресурсів та ін.

4. Відповідно до діючих будівельних норм та правил територія населеного пункту з урахуванням переважного функціонального використання поділяється на:

- сельбищну територію — для розміщення житлового фонду, громадських будівель та споруд, установ соціального, культурного та побутового призначення, внутрішньосельбищної вулично-дорожньої та транспортної мереж, зелених насаджень та місць громадського користування, окремих комунальних та промислових об'єктів, будівництво яких допускається поблизу житлової забудови;
- виробничу територію — для розміщення промислових підприємств і пов'язаних з ними об'єктів, комплексів наукових установ з дослідними виробництвами, комунально-складських об'єктів (баз, складів, гаражів, автопарків, трамвайних, тролейбусних депо і т. ін.), підприємств по виробництву та переробці сільськогосподарських продуктів, створення санітарно-захисних зон промислових підприємств, об'єктів зовнішнього транспорту, шляхів позаміського та приміського сполучення;
- ландшафтно-рекреаційну територію, що охоплює приміські ліси, лісопарки, лісозахисні смуги, водоймища, зони відпочинку та курортні зони, землі сільськогосподарського використання та інші, які разом з парками, садами, скверами, бульварами сельбищної території формують систему озеленення та оздоровчих зон.

У межах зазначених територій виділяються зони різного функціонального призначення — житлової забудови, громадських центрів, промислові, наукові, науково-виробничі, комунально-складські, зовніш-

нього транспорту, масового відпочинку, курортні (при наявності лікувальних ресурсів).

5. Підсобні господарства підприємств, організацій і установ, а також ділянки для колективних садів і городів повинні розташовуватись на приміській території, за межами санітарно-захисних зон промислових, сільськогосподарських підприємств і споруд на відстані не менше 300 м від межі резервних територій для розміщення перспективного будівництва, передбаченого генпланом населеного пункту, зон санітарної охорони господарсько-питних водопроводів (I і II пояс), водоохоронних зон річок, водосховищ, а також від меж ділянок санаторно-курортних та оздоровчих установ.

6. Лікарняні містечка спеціального профілю (протитуберкульозні, психіатричні і т. ін.), будинки для інвалідів і людей похилого віку, призначені для перебування хворих і підопічних протягом тривалого часу слід розташовувати відокремлено, за межами населеного пункту в зеленій зоні не ближче 1000 м від межі житлової забудови, оздоровчих та санаторно-курортних установ.

3. Описати санітарні класифікації підприємств, виробництв та споруд і розміри санітарно-захисних зон для них хімічні підприємства та виробництва (на вибір студента).
4. Оформити звіт і захистити роботу.

Запитання для самоконтролю:

1. *Вимоги до охорони навколишнього середовища населених пунктів і зон рекреації:*
 - а) *охорона атмосферного повітря населених пунктів;*
 - б) *охорона водних ресурсів;*
 - в) *охорона ґрунту;*
 - г) *захист від шуму та вібрації;*
 - д) *захист від електромагнітних випромінювань;*
 - є) *захист від іонізуючого випромінювання.*

Література:

1. Положення «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». *Документ 560-2011-п*, чинний, поточна редакція. Редакція від 07.08.2018, підстава — 608-2018-п. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2018-%D0%BF>
2. Наказ Міністерство Регіонального Розвитку, Будівництва та Житлово-Комунального Господарства України, Про внесення змін до Форми проектної заявки на проект, який може реалізовуватися за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад. *Документ z0758-18*, чинний, поточна редакція. Прийняття від 13.06.2018 (Остання подія — набрання чинності, відбулась 17.07.2018). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0758-18>
3. Закон України, Про архітектурну діяльність. *Документ 687-XIV*, чинний, поточна редакція. Редакція від 18.12.2017, підстава — 2059-VIII). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14>

Практична робота № 12 (2 год.)

ВИЗНАЧЕННЯ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКА НЕ ПІДЛЯГАЄ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ, ТА ВИЗНАЧЕННЯ РОЗШИРЕНЬ І ЗМІН ДІЯЛЬНОСТІ ТА ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ НЕ ПІДЛЯГАЮТЬ ОЦІНЦІ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Мета: характеризувати порядок передачі документації на оцінку впливу на довкілля та вимоги до її складу; визначати відповідність об'єктів оцінки впливу на довкілля вимогам екологічного законодавства.

Актуалізація опорних знань:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля».
2. Тлумачення терміну критерій.

План:

1. Вступ.
2. Обговорення актуалізації опорних знань.
3. Виконання практичних завдань.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних питань у вигляді бесіди

Основа бесіди:

Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010, Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля/

Закон України Про оцінку впливу на довкілля. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.

II. Виконання практичних завдань

1. На основі Постанови КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010, Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін

діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля та індивідуального варіанту до практичної роботи (варіант: *таблиця 2*) визначити плановану діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.

2. Визначити розширення і зміни діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля (варіант: *таблиця 2*)

Питання для самоконтролю:

1. *Критерії визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.*
2. *Критерії визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля.*

Література:

1. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010, Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля.
2. Закон України Про оцінку впливу на довкілля. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.

Практична робота № 13 (2 год.)

ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ПЕРЕДАЧІ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ НАДАННЯ ВИСНОВКУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ПОРЯДКУ ВЕДЕННЯ ЄДИНОГО РЕЄСТРУ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Мета: ознайомитись і знати природоохоронне законодавство та нормативно-правову базу України, сфери їх застосування; аналізувати і складати документи оцінки впливу на довкілля (заяву про наміри, висновки оцінки впливу на довкілля); характеризувати порядок передачі документації на оцінку впливу на довкілля та вимоги до її складу; визначати відповідність об'єктів оцінки впливу на довкілля вимогам екологічного законодавства.

Актуалізація опорних знань:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29, ст.315)
2. Положення «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». *Документ 560-2011-п*, чинний, поточна редакція. Редакція від 07.08.2018, підстава — 608-2018-п. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2018-%D0%BF>

План:

1. Вступ.
2. Обговорення актуалізації опорних знань.
3. Обговорення теоретичних питань:
 - А) Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля.
 - Б) Фінансування оцінки впливу на довкілля.
 - В) Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.
4. Виконання практичних завдань.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних питань

Основа бесіди:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315).
2. Положення «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». *Документ 560-2011-п*, чинний, поточна редакція. Редакція від 07.08.2018, підстава — 608-2018-п. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2018-%D0%BF>
3. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля».

II. Виконання практичних завдань

1. Підготувати діалог про консультування суб'єкта господарювання про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля у вигляді запитань-відповідей 10-12 речень.
2. Скласти алгоритм (за варіантом):
 - а) порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля;
 - б) порядку фінансування оцінки впливу на довкілля;
 - в) порядку дій для ведення єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля.
3. Скласти заявку інформації, що зазначається суб'єктом господарювання для реєстрації в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля відповідно до заданої форми (*Додаток 1* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля).
4. Написати ПОВІДОМЛЕННЯ про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до *Додаток 2* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля.
5. Скласти ОГолошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля відповідно до *Додаток 3* до Порядку

передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля.

6. Написати ЗВІТ з оцінки впливу на довкілля (*Додаток 4* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля).
7. Написати Висновок з оцінки впливу на довкілля (*Додаток 5* до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля).

Завдання 3-7 виконуються за вибором викладача.

Додаток 1
до Інформаційної довідки
про Порядок передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу
на довкілля та фінансування оцінки
впливу на довкілля

**Перелік інформації,
що зазначається суб'єктом господарювання для реєстрації у
Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля**

1. Повне найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи-підприємця.
2. Код згідно з ЄДРПОУ для юридичної особи або паспортні дані (серія, номер паспорта, ким і коли виданий), ідентифікаційний код для фізичної особи-підприємця (не зазначається для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті).
3. Місцезнаходження юридичної особи або місце проживання фізичної особи-підприємця (поштовий індекс, адреса).
4. Прізвище, ім'я та по батькові керівника (для юридичної особи).
5. Номер телефону.
6. Електронна адреса, на яку система Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля буде надсилати суб'єкту господарювання зворотну інформацію.
7. Код згідно з Класифікацією організаційно-правових форм господарювання (для юридичної особи).
8. Код згідно з Класифікатором об'єктів адміністративно-територіального устрою України (для юридичної особи).

Примітка. Пункти 4, 7, 8 заповнюються щодо суб'єкта господарювання – юридичної особи.

Додаток 2
до Порядку передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу
на довкілля та фінансування оцінки
впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, не зазначається суб'єктом господарювання)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності (автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, для паперової версії зазначається суб'єктом господарювання)

ПОВІДОМЛЕННЯ
про плановану діяльність, яка підлягає оцінці
впливу на довкілля

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові

фізичної особи-підприємця, ідентифікаційний код або

серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

інформує про намір провадити плановану діяльність та оцінку її впливу на довкілля.

1. Інформація про суб'єкта господарювання

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної

особи-підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

2. Планована діяльність, її характеристика, технічні альтернативи¹.

Планована діяльність, її характеристика.

Технічна альтернатива 1.

Технічна альтернатива 2.

3. Місце провадження планованої діяльності, територіальні альтернативи.

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 1.

Місце провадження планованої діяльності: територіальна альтернатива 2.

4. Соціально-економічний вплив планованої діяльності

5. Загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо)

6. Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за альтернативами:
щодо технічної альтернативи 1

щодо технічної альтернативи 2

¹ Суб'єкт господарювання має право розглядати більше технічних та територіальних альтернатив.

щодо територіальної альтернативи 1

щодо територіальної альтернативи 2

7. Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за альтернативами:

щодо технічної альтернативи 1

щодо технічної альтернативи 2

щодо територіальної альтернативи 1

щодо територіальної альтернативи 2

8. Сфера, джерела та види можливого впливу на довкілля:

щодо технічної альтернативи 1

щодо технічної альтернативи 2

щодо територіальної альтернативи 1

щодо територіальної альтернативи 2

9. Належність планованої діяльності до першої чи другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля (зазначити відповідний пункт і частину статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

10. Наявність підстав для здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (в тому числі наявність значного негативного транскордонного впливу на довкілля та перелік держав, довкілля яких може зазнати значного негативного транскордонного впливу (зацеплених держав)

11. Планований обсяг досліджень та рівень деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

12. Процедура оцінки впливу на довкілля та можливості для участі в ній громадськості

Планована суб'єктом господарювання діяльність може мати значний вплив на довкілля і, отже, підлягає оцінці впливу на довкілля відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля". Оцінка впливу на довкілля — це процедура, що передбачає:

- підготовку суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля;
- проведення громадського обговорення планованої діяльності;
- аналіз уповноваженим органом звіту з оцінки впливу на довкілля, будь-якої додаткової інформації, яку надає суб'єкт господарювання, а також інформації, отриманої від громадськості під час громадського обговорення, під час здійснення процедури оцінки транскордонного впливу, іншої інформації;
- надання уповноваженим органом мотивованого висновку з оцінки впливу на довкілля, що враховує результати аналізу, передбаченого абзацом п'ятим цього пункту;
- врахування висновку з оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності, зазначеного у пункті 14 цього повідомлення.

У висновку з оцінки впливу на довкілля уповноважений орган, виходячи з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, визначає допустимість чи обґрунтовує недопустимість провадження планованої діяльності та визначає екологічні умови її провадження.

Забороняється розпочинати провадження планованої діяльності без оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності.

Процедура оцінки впливу на довкілля передбачає право і можливості громадськості для участі у такій процедурі, зокрема на стадії обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, а також на стадії розгляду уповноваженим органом поданого суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля.

На стадії громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля протягом щонайменше 25 робочих днів громадськості надається можливість надавати будь-які зауваження і пропозиції до звіту з оцінки впливу на довкілля та планованої

діяльності, а також взяти участь у громадських слуханнях. Детальніше про процедуру громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля буде повідомлено в оголошенні про початок громадського обговорення.

13. Громадське обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля

Протягом 20 робочих днів з дня оприлюднення цього повідомлення на офіційному веб-сайті уповноваженого органу громадськість має право надати уповноваженому органу, зазначеному у пункті 15 цього повідомлення, зауваження і пропозиції до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля.

Надаючи такі зауваження і пропозиції, вкажіть реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (зазначений на першій сторінці цього повідомлення). Це значно спростить процес реєстрації та розгляду Ваших зауважень і пропозицій.

У разі отримання таких зауважень і пропозицій громадськості вони будуть розміщені в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля та передані суб'єкту господарювання (протягом трьох робочих днів з дня їх отримання). Особи, що надають зауваження і пропозиції, своїм підписом засвідчують свою згоду на обробку їх персональних даних. Суб'єкт господарювання під час підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля зобов'язаний врахувати повністю, врахувати частково або обґрунтовано відхилити зауваження і пропозиції громадськості, надані у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля. Детальна інформація про це включється до звіту з оцінки впливу на довкілля.

14. Рішення про провадження планованої діяльності

Відповідно до законодавства рішенням про провадження даної планованої діяльності буде _____

(вид рішення відповідно до частини першої статті 11

Закону України "Про оцінку впливу на довкілля")

що видається _____

(орган, до повноважень якого належить прийняття такого рішення)

15. Усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля, необхідно надсилати до

_____ (найменування уповноваженого органу, поштова адреса, електронна адреса, номер телефону та

_____ контактна особа)

Додаток 3
до Порядку передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу
на довкілля та фінансування оцінки
впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля (автоматично генерується програмними засобами ведення Реєстру, не зазначається суб'єктом господарювання)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ
про початок громадського обговорення звіту
з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності

(потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові

фізичної особи-підприємця, ідентифікаційний код

або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті),

місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи-підприємця

(поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати,

нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить _____ робочих днів (не менше 25, але не більше 35 робочих днів) з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

Громадські слухання (перші) відбудуться

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

Громадські слухання (другі) відбудуться _____

(вказати дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на ___ аркушах.

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість

може ознайомитися з документами, контактна особа)

Додаток 4
до Інформаційної довідки
про Порядок передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу на довкілля
та фінансування оцінки впливу на довкілля

ЗМІСТ та СТРУКТУРА
звіту з оцінки впливу на довкілля

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

1. Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

1) опис планованої діяльності, зокрема:

- опис місця провадження планованої діяльності (додаються у разі наявності: викопіювання з генерального плану, зонінгу або детального плану території та ситуаційна схема з нанесеними джерелами впливу на довкілля; відомості за підписом суб'єкта господарювання про наявність власних або орендованих виробничих площ (приміщень), необхідних для провадження господарської діяльності, разом з копіями документів, що підтверджують право власності або оренди на виробничі площі (приміщення);

- цілі планованої діяльності;

- опис характеристик діяльності протягом виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, у тому числі (за потреби) роботи з демонтажу, та потреби (обмеження) у використанні земельних ділянок під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності (додаються у разі наявності: документи, які підтверджують право користування (власності) земельною ділянкою та/або документи, що підтверджують відповідність планованої діяльності затвердженій містобудівній документації відповідно до вимог законодавства);

- опис основних характеристик планованої діяльності (зокрема виробничих процесів), наприклад, виду і кількості матеріалів та природних ресурсів (води, земель, ґрунтів, біорізноманіття), які планується використовувати (додається у разі наявності інформація про інженерне забезпечення об'єкта, в тому числі водопостачання та водовідведення);

- оцінку за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності;

2) опис виправданих альтернатив (наприклад, географічного та/або технологічного характеру) планованої діяльності, основних причин обрання запропонованого варіанта з урахуванням екологічних наслідків (додається у разі наявності ситуаційна карта-схема з нанесеними альтернативними варіантами);

3) опис поточного стану довкілля (базовий сценарій) та опис його ймовірної зміни без здійснення планованої діяльності в межах того, наскільки природні зміни від базового сценарію можуть бути оцінені на основі доступної екологічної інформації та наукових знань (додаються у разі наявності: довідка щодо величин фонових концентрацій забруднюючих речовин, довідка з гідрометеоцентра щодо метеорологічної характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосфері для визначеної місцевості);

4) опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі здоров'я населення, стан фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі вилучення земельних ділянок), ґрунтів, води, повітря, кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів), матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафт, соціально-економічні умови та взаємозв'язок між цими факторами;

5) опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу (площа території та чисельність населення, які можуть зазнати впливу), характеру (за наявності – транскордонного), інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу (включаючи прямий і будь-який опосередкований, побічний, кумулятивний, транскордонний, короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий, постійний і тимчасовий, позитивний і негативний вплив), зумовленого:

- виконанням підготовчих і будівельних робіт та провадженням планованої діяльності, включаючи (за потреби) роботи з демонтажу після завершення такої діяльності;

- використанням у процесі провадження планованої діяльності природних ресурсів, зокрема земель, ґрунтів, води та біорізноманіття;

- викидами та скидами забруднюючих речовин, шумовим, вібраційним, світловим, тепловим та радіаційним забрудненням, випроміненням та іншими факторами впливу, а також здійсненням операцій у сфері поводження з відходами;

- ризиками для здоров'я людей, об'єктів культурної спадщини та довкілля, у тому числі через можливість виникнення надзвичайних ситуацій;

- кумулятивним впливом інших наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності, з урахуванням усіх існуючих екологічних проблем, пов'язаних з територіями, які мають особливе природоохоронне значення, на які може поширитися вплив або на яких може здійснюватися використання природних ресурсів;

- впливом планованої діяльності на клімат, у тому числі характер і масштаби викидів парникових газів, та чутливістю діяльності до зміни клімату; технологією і речовинами, що використовуються;

6) опис методів прогнозування, що використовувалися для оцінки впливів на довкілля, зазначених у підпункті 5 цього пункту, та припущень, покладених в основу такого прогнозування, а також використовувані дані про стан довкілля (додається у разі наявності копія документа, що підтверджує наявність акредитації лабораторії, яка проводила дослідження, та копія договору);

7) опис передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів;

8) опис очікуваного значного негативного впливу діяльності на довкілля, зумовленого вразливістю проекту до ризиків надзвичайних ситуацій, заходів запобігання чи пом'якшення впливу надзвичайних ситуацій на довкілля та заходів реагування на надзвичайні ситуації;

9) визначення усіх труднощів (технічних недоліків, відсутності достатніх технічних засобів або знань), виявлених у процесі підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля;

10) усі зауваження і пропозиції громадськості до планованої діяльності, обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки впливу на довкілля (додається таблиця з інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення суб'єктом господарювання зауважень і пропозицій громадськості, наданих у процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації);

11) стислий зміст програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також (за потреби) планів післяпроектного моніторингу;

12) резюме нетехнічного характеру інформації, зазначеної у підпунктах 1-11 цього пункту, розраховане на широку аудиторію;

13) список посилань із зазначенням джерел, що використовуються для описів та оцінок, що містяться у звіті з оцінки впливу на довкілля.

Виконавець 1 ¹ _____ _____ (прізвище, ім'я, по батькові, кваліфікація)	_____ (підпис)
Виконавець 2 _____ _____ (прізвище, ім'я, по батькові, кваліфікація)	_____ (підпис)
Виконавець 3 _____ _____ (прізвище, ім'я, по батькові, кваліфікація)	_____ (підпис)

¹ Звіт з оцінки впливу на довкілля підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації.

Додаток 5
до Порядку передачі документації
для надання висновку з оцінки впливу
на довкілля та фінансування оцінки
впливу на довкілля

(дата офіційного опублікування в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними засобами ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля)

(заявник та його адреса)

(дата видачі)

(номер висновку)

(реєстраційний номер справи про оцінку впливу на довкілля планованої діяльності)

(номер і дата звіту про громадське обговорення)

ВИСНОВОК
з оцінки впливу на довкілля

За результатами оцінки впливу на довкілля, здійсненої відповідно до статей 3, 6-7, 9 і 14* Закону України “Про оцінку впливу на довкілля”,

(планована діяльність, тип, основні характеристики та місце провадження планованої діяльності)

(уповноважений орган)

(врахування звіту з оцінки впливу на довкілля)

а також з урахуванням усієї інформації, зауважень і пропозицій, що надійшли протягом строку громадського обговорення (звіт про громадське обговорення разом з таблицею повного, часткового врахування або обґрунтованого відхилення зауважень і пропозицій є невід’ємною частиною цього висновку),

* Якщо здійснювалася процедура оцінки транскордонного впливу.

вважає допустимим/недопустимим провадження планованої діяльності з
огляду на нижченаведене
(зайве викреслити)

(обґрунтовується допустимість провадження планованої діяльності / обґрунтовується її недопустимість)

Екологічні умови провадження планованої діяльності:

1. Для планованої діяльності встановлюються такі умови використання території та природних ресурсів під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, а саме:

2. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та усунення їх наслідків, а саме: _____

3. Для планованої діяльності встановлюються такі умови щодо зменшення транскордонного впливу планованої діяльності,* а саме:

4. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення таких компенсаційних заходів**:

5. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із запобігання, уникнення, зменшення (пом'якшення), усунення, обмеження впливу планованої діяльності на довкілля*, а саме:

6. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення післяпроектного моніторингу**, а саме:

(зазначається порядок, строки та вимоги до здійснення моніторингу)

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.

7. На суб'єкта господарювання покладається обов'язок із здійснення додаткової оцінки впливу на довкілля на іншій стадії проектування **, а саме:

(зазначаються строки та обґрунтовується така вимога)

Висновок з оцінки впливу на довкілля є обов'язковим для виконання. Екологічні умови, передбачені у цьому висновку, є обов'язковими.

Висновок з оцінки впливу на довкілля втрачає силу через п'ять років у разі, якщо не було прийнято рішення про провадження планованої діяльності.

(керівник структурного підрозділу з оцінку впливу на довкілля уповноваженого органу)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

(керівник уповноваженого територіального /заступник керівника уповноваженого центрального органу)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Питання для самоконтролю:

1. *Розкрити зміст заявки-інформації, що зазначається суб'єктом господарювання для реєстрації в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля відповідно до заданої форми.*
2. *Знати зміст ПОВІДОМЛЕННЯ про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля.*
3. *Уміти оформляти ОГОЛОШЕННЯ про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля.*
4. *Уміти писати ЗВІТ з оцінки впливу на довкілля.*
5. *Уміти оформляти Висновок з оцінки впливу на довкілля.*

** Якщо з оцінки впливу на довкілля випливає така необхідність.

Література:

1. Додатки 1-5 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля.
2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.
3. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля».

Практична робота № 14 (2 год.)

ВИЗНАЧЕННЯ ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ У ПРОЦЕСІ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Мета: користуватися нормативною та законодавчою базою для розробки матеріалів оцінки впливів на довкілля (ОВД); аналізувати інформацію щодо складання окремих підрозділів розділу ОВД; складати окремі підрозділи розділу ОВД для певного об'єкта або ситуації; складати Заяву про наслідки господарської діяльності, на основі існуючих вимог законодавства та підзаконних актів, готувати та подавати документи на оцінку впливу на довкілля.

Актуалізація опорних знань:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29, ст.315).
2. Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.

План:

1. Вступ.
2. Обговорення питань актуалізації опорних знань.
3. Термін «громадські слухання», структура і зміст.
4. Виконання практичних завдань.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних питань

Основа бесіди:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 29, ст.315).
2. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 989 , Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
3. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», від 20.03.2018, Номер 2354-VIII.

II. Виконання практичних завдань

1. Описати сценарій проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля.

Суб'єкт господарювання:

АГРОФІРМА "АВІС"

досьє	ФІНАНСИ	ІСТОРІЯ	ВІДОМОСТІ	ПУБЛІКАЦІЇ	СУДИ	ЛІЦЕНЗІЇ 7	ПОДАТКОВА 0	ЗВ'ЯЗКИ Beta	ЗЕД
-------	---------	---------	-----------	------------	------	------------	-------------	--------------	-----

Назва компанії АГРОФІРМА "АВІС"

Організаційно-правова форма ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО

ЄДРПОУ 21332083

Статус Обмежений доступ. Зареєструйтесь
(Активний, в процесі закриття, закритий, майже банкрут, статутний капітал)

Село Гуменці

Адреса 32325, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський район, село Гуменці, ВУЛИЦЯ ВЕРБЕЦЬКЕ ШОСЕ, будинок 1

Уповноважені особи РУДЕНКО ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ - керівник
РУДЕНКО ВОЛОДИМИР ВІКТОРОВИЧ - підписант

Засновники двісті двадцять три акціонери
Розмір внеску до статутного фонду (грн.)**** **, КІНЦЕВИЙ БЕНЕФІЦІАРНИЙ ВЛАСНИК (КОНТРОЛЕР) - БАХМАТЮК ОЛЕГ РОМАНОВИЧ , ; ПЕЧЕРСЬКИЙ Р-Н М. КИЇВ ВУЛ. КОВПАКА БУД. **** КВ. **** Розмір внеску до статутного фонду (грн.)**** **, Обмежений доступ. Зареєструйтесь

Статутний капітал Обмежений доступ. Зареєструйтесь

Види діяльності 01.47 Розведення свійської птиці
01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур
01.49 Розведення інших тварин
** ** ** усі види діяльності доступні після реєстрації

Судові справи (Судові справи, в яких компанія може бути стороною або фігурантом)

Справа	Форма	Суд
676/2155/18	Цивільне	
676/2155/18	Цивільне	
922/402/13-г	Господарське	
922/402/13-г	Господарське	
922/402/13-г	Господарське	

Усі судові справи доступні після реєстрації

2. Провести фрагмент громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля даного ПАТ.

Питання для самоконтролю:

1. Якими способами уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган забезпечує проведення громадських слухань у процесі громадського обговорення планованої діяльності?
2. Ким визначається Організатор громадських слухань?
3. Функції Організатора громадських слухань.
4. Чим визначається кількість громадських слухань?
5. Обов'язки Голови-організатора громадських слухань.

Література:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.
2. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 989, Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
3. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», від 20.03.2018, Номер 2354-VIII.

Практична робота № 15 (2 год.)

РОЗРАХУНОК РОЗМІРУ ПЛАТИ ЗА ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ В ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Мета: аналізувати особливості фінансування оцінки впливу на довкілля різних форм і типів; розраховувати витрати на проведення оцінки впливу на довкілля; ознайомитись і знати природоохоронне законодавство та нормативно-правову базу України та сфери їх застосування; аналізувати і складати документи оцінки впливу на довкілля (заяву про наміри, висновки оцінки впливу на довкілля); характеризувати порядок передачі документації на оцінку впливу на довкілля та вимоги до її складу; визначати відповідність об'єктів оцінки впливу на довкілля вимогам екологічного законодавства.

Актуалізація опорних знань:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315).
2. Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
3. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 989, Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
4. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», від 20.03.2018, Номер 2354-VIII.

План:

1. Вступ.
2. Обговорення і актуалізація опорних знань.
3. Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.
4. Особливості фінансування оцінки впливу на довкілля різних форм і типів.
5. Основні витрати на проведення оцінки впливу на довкілля.
6. Виконання практичних завдань.

Перебіг заняття

I. Обговорення теоретичних питань

Основа бесіди: Наказ МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ від 30.05.2018 № 182, Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.

II. Виконання практичних завдань

1. Скласти сценарій громадських обговорень в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля для організації. URL: <http://www.crhukraine.com>
2. Проголосити сценарій громадських обговорень в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля для даної організації.

ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕМЕНТ, ПАТ

Профіль Карта Відгуки (0) ☆☆☆☆☆ 📧 ✎ 🚫

Юридична адреса:	32325, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Гуменці, шосе Хмельницьке, 1а
Фактична адреса:	32325, Хмельницька обл., Кам'янець-Подільський р-н, с. Гуменці, шосе Хмельницьке, 1а
Телефон основний:	(03849) 67215
Телефони контактні:	(03849) 90970
Факс:	(03849) 90190
Електронна пошта:	info@crhukraine.com
Сайт:	www.podcem.com.ua

🕒 **Про компанію**

Керівник:	Козленко Святослав Анатолійович — голова правління
Рік заснування:	1970
Кількість працівників:	537

🕒 **Банківські реквізити**

Код ЄДРПОУ:	00293091
-------------	----------

© Діяльність підприємства

Галузі по КВЕД

Виробництво цементу

Продукція, послуги

Наша продукція: товарний бетон, панелі перекриття, дорожні та трамвайні плити.

Рекламна інформація

Група компаній «CRH» – провідний виробник цементу, щебню та залізобетонних виробів в Україні. Компанія «CRH» є міжнародною, її діяльність проходить в 31 країні світу. Всього до складу компанії входить близько 3800 підприємств. Головний офіс представництва в Україні розташований в Києві.

Компанія «CRH» постачає продукцію по всій території України, чому сприяє вдале розташування її структурних одиниць. Доставка продукції здійснюється автомобільним та залізничним транспортом. Поставляється у фасованому вигляді або навалом. Цемент фасується в паперові мішки вагою по 25 та 50 кг, також можлива доставка в європакетах та палетах.

Вся продукція є якісною, виготовляється з використанням новітніх технологій. Цемент та інша продукція є сертифікованими. Найбільш вагомою часткою в асортименті компанії займають різні марки цементу та ЗБВ.

Асортимент залізобетонних виробів:

- товарний бетон;
- панелі перекриття;
- дорожні та трамвайні плити;
- інші вироби.

Якість продукції, що виробляє та постачає компанія «CRH», перевірена часом, тому неодноразово використовувалася під час будівництва та реконструкції видатних об'єктів, зокрема стадіону «Арена Львів» та НСК «Олімпійський».

3. На основі розміру плати* за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля (табл. 5) для названої організації розрахувати плату за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.

Таблиця 5

Розмір плати* за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля

Вид обговорення	Категорія планованої діяльності	
	перша категорія**	друга категорія
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності не виходить за межі області (Автономної Республіки Крим)	15461,46	11596,1
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності поширюється на дві і більше областей, але менше ніж на третину областей України	26064,9	19548,69
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля, якщо вплив такої діяльності поширюється більше ніж на третину областей України	81588,84	61191,63
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля (для однієї країни)***	81261,42	60946,07

Примітки:

* Розмір плати обраховано в гривнях без податку на додану вартість.

** Категорії визначаються відповідно до [статті 3](#) Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

*** Проведення оцінки впливу планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності носить транскордонний характер (для кожної наступної країни), збільшує розміри виплати на 60404,32 грн. для першої категорії, 45303,24 грн. — для другої категорії планованої діяльності.

Питання для самоконтролю:

1. Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.
2. Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки транскордонного впливу на довкілля.

3. *Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності поширюється на дві і більше областей, але менше ніж на третину областей України.*
4. *Порядок проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.*

Література:

1. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.
2. Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
3. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 989, Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
4. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку», від 20.03.2018, Номер 2354-VIII.
5. Наказ МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ від 30.05.2018 № 182, Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Екологія і закон. Екологічне законодавство України: у двох книгах. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 574 с.
2. База Законодавча України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2017, № 29, ст.315.
4. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Дата прийняття: 20.03.18 / Номер: 2354-VIII.
5. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/560-2011-п>.
6. Постанова, Кабінет Міністрів України, Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, № 560, від 11.05.2011. *Документ 560-2011-п*, чинний, поточна редакція. Редакція від 07.08.2018, підстава — 608-2018-п. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id41938> ; <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2018-%D0%BF>
7. Постанова, КМУ, Про внесення змін до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи. *Документ 521-2018-п*, чинний, поточна редакція. Прийняття від 04.07.2018. Остання подія — Набрання чинності, відбулась 28.07.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/521-2018-п>
8. Наказ, Мінрегіон України, Порядок формування та ведення переліку експертних організацій, що здійснюють експертизу проектів будівництва. *Документ z1141-17*, чинний, поточна редакція. Прийняття від 15.08.2017. Остання подія — Набрання чинності, відбулась 29.09.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1141-17>
9. Наказ, Мінрегіон України, Деякі питання здійснення експертизи проектної документації на будівництво об'єктів. *Документ z1140-17*, чинний, поточна редакція. Прийняття від 15.08.2017. Остання подія — Набрання чинності, відбулась 29.09.2017. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1140-17>
10. Наказ, Держкомзем України, Про затвердження Методики проведення державної оцінки землевпорядної документації, № 391, від 03.12.2004. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id111323>
11. Закон, Верховна Рада України, Про землеустрій, № 858-IV, від 22.05.2003. URL: <https://regulation.gov.ua/documents/id127808>
12. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення". URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T400400.html
13. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19 червня 1996 року № 173, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 24 липня 1996 р. за № 379/1404,

Із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства охорони здоров'я України від 2 липня 2007 року № 362, від 31 серпня 2009 року № 653 «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів». URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG1404.html

14. Положення «Про затвердження Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх оцінки та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України». *Документ 560-2011-п*, чинний, поточна редакція. Редакція від 07.08.2018, підстава — 608-2018-п. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/608-2018-%D0%BF>
15. Наказ Міністерство Регіонального Розвитку, Будівництва та Житлово-Комунального Господарства України, Про внесення змін до Форми проектної заявки на проект, який може реалізовуватися за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад. *Документ z0758-18*, чинний, поточна редакція. Прийняття від 13.06.2018. Остання подія — Набрання чинності, відбулась 17.07.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0758-18>
16. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010, Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля.
17. Додатки 1-5 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля.
18. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026 «Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля».
19. Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 989, Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля.
20. Наказ МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ від 30.05.2018 № 182, Про затвердження Розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля.
21. Закон України, Про архітектурну діяльність. *Документ 687-XIV*, чинний, поточна редакція. Редакція від 18.12.2017, підстава — 2059-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14> ; <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>